

INSTYTUT JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO W AMERYCIE

POŚWIĘCONY BADANIU NAJNOWSZEJ HISTORII POLSKI

JÓZEF PIŁSUDSKI INSTITUTE OF AMERICA
FOR RESEARCH IN THE MODERN HISTORY OF POLAND, INC.

BIULETYN

ROK LV (55) - LVI (56) - LVII (57)

KWIECIEŃ 1999 - CZERWIEC 2001

180 SECOND AVENUE, NEW YORK, NY 10003
Tel. (212) 505-9077 • Fax: (212) 505-9052

RADA INSTYTUTU WYBRANA W 2001 ROKU

Ewa Babiarcz
Andrzej Beck
Danuta Cisek
Iwona Drag Korga
Jacek Gałązka
Magda Kapuścińska
Janusz Krzyżanowski
John Micgiel
Stanisław Milewski
Krystyna Piórkowska
Jerzy Świątkowski
Stanisław Świdorski
Piotr Wandycz
Jan Więckowski

Radca Prawny Instytutu - Theodore Sysol

ZARZĄD INSTYTUTU WYBRANY W 2001 ROKU

Prezes	-	Jacek Gałązka
Wiceprezes	-	Andrzej Beck
Wiceprezes	-	Danuta Cisek
Sekretarz zarządu	-	Ewa Babiarcz
Wicedyrektor i skarbnik	-	Iwona Drag Korga
Członek zarządu	-	Jan Więckowski

Instytut jest otwarty codziennie
od poniedziałku do piątku w godzinach od 9 AM do 5 PM.

INSTYTUT JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO w AMERYCE

PIŁSUDSKI INSTITUTE OF AMERICA

Fot. JERZY KOSS

Drogi Przyjacielu Instytutu,

Załączony Biuletyn obejmuje okres dwóch lat i odzwierciedla wiele zmian, jakie zaszły w tym czasie w Instytucie. Obecnie Instytut jest zarządzany przez grupę 14 osób wybranych do Rady na okres trzech lat. Każdego roku jedna trzecia członków Rady kończy kadencję i może być ponownie wybrana lub nie. Stosowany poprzednio system dożywotniego członkostwa w Radzie został wyeliminowany przez zmiany statutowe zatwierdzone przez Radę w 1999 roku.

W marcu 2000 roku dr Janusz Cisek, wieloletni dyrektor wykonawczy Instytutu złożył swoją rezygnację. W grudniu tegoż roku Rada zatwierdziła na stanowisko wicedyrektora magister Iwonę Korga, która pracowała w Instytucie w niepełnym wymiarze godzin od 1998 roku. Jest ona jedynym etatowym pracownikiem naszej placówki. Z mieszkania zajmowanego dawniej przez dyrektora wygospodarowano dwa pokoje gościnne dla osób czasowo odwiedzających Instytut, a pozostałą część wynajęto, co przyniesie oszczędności rzędu 15% rocznych wydatków.

W ciągu ostatnich osiemnastu miesięcy prace Instytutu koncentrowały się wokół najważniejszego obecnie zadania, jakim jest zabezpieczenie naszych unikalnych archiwów. Dzięki współpracy z Naczelną Dyрекcją Archiwów Państwowych w Warszawie, zaproszono na rok specjalistę z Polski, który zajmie się uporządkowaniem i zabezpieczeniem tych bezcennych dokumentów zgromadzonych w Instytucie. Koszty pobytu archiwisty pokryje Fundacja Kościuszkowska, a Fundacja na Rzecz Nauki Polskiej z Polski sfinansuje zakup niezbędnego sprzętu i regałów.

Ogromną rolę w budżecie Instytutu pełnią coroczne bankiety, w czasie których gromadzi się fundusze pozwalające na dalszą egzystencję i działalność. Niestety, ani w 1999, ani w 2001 roku nie udało się znaleźć sponsorów bankietu, co przerwało dobrą passę i zmniejszyło nasze zabezpieczenie finansowe.

W ciągu najbliższych pięciu lat Instytut dołoży wszelkich starań w celu uzyskania środków pozwalających na kontynuowanie prac nad modernizacją naszych archiwów. Nadal poszukiwać będziemy nowych

członków i sponsorów, którzy pomogą nam finansowo osiągnąć ten cel, jak również ochotników-wolontariuszy, których pomoc w znacznym stopniu przyspieszy cały proces. Ostatni rok był pod tym względem pomyślny dla Instytutu, młodzi wolontariusze wnieśli sporo energii i nowego ducha.

Przygotowujemy się obecnie do obchodów 60 rocznicy powstania Drugiego Korpusu gen. Andersa, co chcemy uświetnić wystawą poświęconą temu wydarzeniu. Mając w pamięci bardzo udaną międzynarodową konferencję dotyczącą wojny Polsko-Bolszewickiej 1920 r. zorganizowaną przez Instytut w listopadzie ubiegłego roku, patrząc wstecz na 58 lat naszej działalności na rzecz uzyskania niepodległości Polski zwracamy się do Was, naszych członków i przyjaciół o pomoc i wsparcie. Potrzeby są ogromne. Naszym obowiązkiem jest dążyć wszelkimi siłami do zabezpieczenia Polsce należnego Jej miejsca w Europie, jak nam wskazywał w swoich ideach nasz wielki Patron.

Z poważaniem,

Prezes Instytutu

Jacek Gałązka

P.S. 29 czerwca 2001 r. Poczta Polska wydała specjalny znaczek z cyklu "Polonica" z Instytutem Piłsudskiego w Nowym Jorku (reprodukcja którego znajduje się na okładce). Więcej informacji na ten temat można znaleźć w biuletynie.

Wstęp

Prezentujemy Biuletyn Instytutu, który obejmuje okres od kwietnia 1999 do czerwca 2001. Biuletyn podzielony został na dwie części. Pierwsza z nich obejmuje okres od kwietnia 1999 do marca 2000 i jej autorem jest dr Janusz Cisek, były dyrektor wykonawczy Instytutu. Część druga dotyczy okresu od kwietnia 2000 do czerwca 2001 i jej autorami są wicedyrektor Iwona Drag Korga, Ewa Babiarsz, sekretarz zarządu i wolonariusze Instytutu. Część angielską przygotował prezes Jacek Gałązka. W ciągu ostatnich lat złożyli rezygnację następujący członkowie Rady: prof. Stanisław Blejwas, Zarema Bau, Andrzej Cisek, dr Janusz Cisek, Halina Janiszewska, Władysław Jędrych, Kazimierz Kardasiński. Rada nadała Halinie Janiszewskiej i Władysławowi Jędrychowi tytuł Członka Honorowego Instytutu.

Działalność Instytutu od kwietnia 1999 do marca 2000 roku

Nowy Statut Instytutu

Po wielu dyskusjach przyjęty został nowy tekst Statutu. Podstawowym jego walorem jest odejście od zasady dożywotniego członkostwa w Radzie Instytutu. Wprowadzono także zapisy rozszerzające zakres działania Instytutu – rzeczowo oraz terytorialnie.

Strona internetowa

Od listopada 1999 roku funkcjonuje obszerna, zawierająca wykaz archiwaliów i zbiorów strona internetowa naszej placówki. Została ona zaprojektowana przez Joannę Tyrowicz, laureatkę nagrody Premiera RP, która przebywała w Instytucie w miesiącu wrześniu 1999. Tekst umieszczony na stronie oraz hasła wraz z archiwaliami zostały opracowane przez doktora Janusza Ciska, kopie komputerowe dokumentów oraz fotografii wykonał Marek Podlecki. Tymczasowo funkcjonuje polski tekst, należy się jednak spodziewać, że wkrótce będzie przygotowana wersja angielska. Zachęcamy do odwiedzin pod adresem: <http://dione.ids.pl/~ijp>.

Towarzystwo Przyjaciół Instytutów Józefa Piłsudskiego Zagranicą

W roku 1999 powołano do życia Towarzystwo Przyjaciół Instytutów Józefa Piłsudskiego Zagranicą. Jego siedzibą jest Warszawa, a w jego skład weszli przedstawiciele Instytutów w Nowym Jorku i Londynie oraz grono historyków i sympatyków Józefa Piłsudskiego z kraju. Zadaniem tej organizacji jest działalność na rzecz obu Instytutów, propagowanie wiedzy na ich temat oraz koordynowanie ich obecności na terenie Polski.

Opracowanie zbiorów

W dziedzinie opracowania archiwaliów zakończono porządkowanie zbiorów filatelistycznych poczty polskiej oraz rozpoczęto inwenturyzację dużego zbioru poczty podziemnej "Solidarności". To trudne zadanie zostało wykonane przez Andrzeja Ziobronia, eksperta w tej dziedzinie. Na podstawie naszych kolekcji opublikował on już kilka artykułów oraz nawiązał szereg użytecznych kontaktów. Zbiór filatelistyczny poczty podziemnej "Solidarności" został podzielony tematycznie i naniesiony na karty wystawowe.

Dr Janusz Cisek opracował spis rzeźb oraz mundurów w zbiorach Instytutu, ponadto uporządkowano następujące materiały: Grażyna Jonkajtis-Luba opracowała korespondencję prof. Wacława Jędrzejewicza z doktorem Henrykiem Bułhakiem oraz spuściznę po Tadeuszu Wittlinie (1909-1998). Dodatkowo posegregowała zbiór fotografii dotyczących Polaków w Rosji podczas II wojny światowej. Iwona Korga uporządkowała materiały, które uzupełniły archiwum wycinków prasowych dotyczących Józefa Piłsudskiego. Uporządkowała ponadto dwie teki materiałów po Norbercie Fethke. Inny wolontariusz Instytutu, Krzysztof Kwiatkowski przejrzał i posegregował papiery dotyczące Ojca Świętego Jana Pawła II i Prezydenta Lecha Wałęsy. Dr Janusz Cisek uporządkował papiery dotyczące Instytutu Piłsudskiego w Londynie oraz archiwum Instytutu w Nowym Jorku, a także dokonał korekty opracowania oraz opisu wszystkich wymienionych wyżej zespołów. Opracowano wstępnie zawartość archiwum Władysława Korsaka, zawierające szereg cennych danych do okresu II wojny światowej. Janusz Podlecki z Krakowa wyko-

nał fotografie zbioru odznaczeń oraz obrazów z galerii otrzymanych po 1995 roku.

Dwie bazy danych do opracowania zbioru kaset video oraz biblioteki przygotował Andrzej Cisek. Opracowanie biblioteki jest priorytetem w działalności Instytutu.

Wysyłka książek

Zakończono porządkowanie dubletów bibliotecznych. Część z nich ofiarowano New York Public Library, część oddano do Brooklyn Public Library, Greenpoint Branch, natomiast dublety wydawnictw emigracyjnych oraz obcojęzycznych wysłano do Ośrodka Studiów Wschodnich w Warszawie oraz do Centralnej Biblioteki Wojskowej. Wysyłka nie pociągnęła za sobą kosztów dzięki pomocy właściciela firmy "Doma Export" Ludwika Wnękowicza.

Wysłaliśmy ponadto zbiór książek do State University of New York w Binghampton, do Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie i Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Krakowie oraz do Szkoły Polskiej w Maspeth. Mniejsze dary otrzymali: Uniwersytet w Wilnie oraz indywidualni badacze zaopatrujący naszą bibliotekę.

Jak w poprzednich latach Instytut przekazał szereg darów instytucjom naukowym w kraju oraz na kresach. Ośrodek "Karta" otrzymał kilkanaście fotografii z okresu formowania Armii gen. Andersa w Rosji z wielokrotnych dubletów Instytutu. Podobny dar skierowaliśmy do Muzeum Niepodległości w Warszawie. Zespół Szkół Ekonomicznych w Dębicy otrzymał angielskojęzyczne oraz historyczne wydawnictwa dla własnej biblioteki.

Aukcja dzieł sztuki

28 listopada 1999 pod kierownictwem dr Janusza Ciska odbyła się aukcja dzieł sztuki na rzecz Instytutu. Swe obrazy ofiarowało wielu wybitnych artystów nowojorskich z Rafałem oraz Tomaszem Olbińskim, Christopherem Zacharowem, Danutą Jarecką na czele, a także wielu kolekcjonerów m.in. Janina Czernańska, wdowa po artyście, Romuald

Dymski oraz kilku zbieraczy pragnących zachować anonimowość. Aukcja przyniosła \$10,000 dochodu. Prowadził ją nieodpłatnie Zbigniew Legutko z Michał Lipert Gallery. Dużo pracy w przygotowaniu aukcji włożyli Kazimierz Kardasiński oraz Krystyna Piórkowska.

Stypendyści

We wrześniu 1999 roku przebywała w Instytucie Joanna Tyrowicz stypendystka Premiera Rzeczypospolitej Polskiej prof. Jerzego Buzka. W ramach programu naukowego opracowywała stronę internetową Instytutu. Obok niej na pobytach stypendialnych przebywali w naszym Instytucie Ryszard Ziobroń, który podjął próbę napisania doktoratu o gen. Władysławie Bortnowskim oraz Irena Sawicka z Centralnej Biblioteki Wojskowej w Warszawie. Stypendium tej ostatniej przyznała Fundacja Kościuszkowska. Większą kwerendę, uwieńczoną dwoma już książkami oraz artykułami z wykorzystaniem naszych materiałów podjęła dr Beata Dorosz z Instytutu Badań Literackich PAN w Warszawie – kolejna stypendystka Fundacji. Szczególnie ciepłym przyjęciem powitano jej “Księgę Gości Jana Lechonia” wydaną w ostatnim roku w Warszawie. Dłuższą kwerendę przeprowadził u nas prof. Marian Stępień oraz rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego, prof. Franciszek Ziejka. Instytut odwiedzili także badacze z wielu ośrodków Stanów Zjednoczonych, Polski, Anglii, Niemczech oraz innych krajów.

Donacje

Instytut pozyskał donację w wysokości około \$100,000. Donacja ma służyć jako fundusz stały, procenty którego mają obsługiwać działalność galerii Instytutu.

Planowane ekspozycje

Materiały Instytutu obecne będą na wystawie w Muzeum Holokaustu w Waszyngtonie. Są to dokumenty ukazujące działalność sieci polskiego wywiadu w Rosji oraz na Dalekim Wschodzie, który pomagał w ratowa-

niu Żydów, Instytut otrzymał z tego muzeum "Encyklopedię Holocaustu" Israela Gutmana.

Konferencje, wystawy, sympozja, uroczystości

8 maja 1999 z odczytem pt. "Nieznany Katyń pod Łambinowcami" wystąpił red. Stanisław Jankowski z Krakowa.

W dniu 15 maja 1999 w Warszawie wręczono nagrody Funduszu im. Jerzego Łojka. Nagrodzeni zostali Jan Malicki, redaktor "Przeglądu Wschodniego" oraz dr Andrzej Nowak, Redaktor Naczelny "Arcanów". Obaj laureaci odznaczyli się zdolnościami organizacyjnymi oraz wiedzą w odniesieniu do spraw Europy środkowo-wschodniej. Redaktor Malicki doprowadził do rozszerzenia wymiany naukowej z Polakami na Wschodzie oraz rozwinięcia badań nad regionem. Uroczystość odbyła się w Muzeum Wojska Polskiego. Prowadziła ją wiceprezes Instytutu Józefa Piłsudskiego Danuta Cisek.

W dniu 20 maja 1999 w Urzędzie Rady Ministrów w Warszawie odbyła się uroczystość wręczenia wyróżnień w konkursie historycznym dla młodzieży licealnej pod hasłem "Polska Niepodległa". Laureatka głównej nagrody, Joanna Tyrowicz z Warszawy przyjechała na miesięczny staż w naszym Instytucie. Wyróżnienia wręczył Premier Rzeczypospolitej Polskiej Jerzy Buzek. W uroczystości wzięli udział prezes Instytutu Jacek Gałązka oraz dyrektor wykonawczy dr Janusz Cisek.

25 maja 1999 w Senacie Rzeczypospolitej Polskiej odbyła się konferencja na temat polskiego dziedzictwa kulturowego poza granicami kraju. Zaproszeni goście przybyli ze Wschodu, Europy Zachodniej, Ameryki Północnej oraz Libanu. Wygłoszone referaty zobrazowały dorobek i potrzeby środowisk emigracyjnych. Z ramienia Instytutu wygłosił referat dr Janusz Cisek. W konferencji brał udział prezes Jacek Gałązka.

18-19 czerwca 1999 na zjeździe Polskiego Instytutu Naukowego w Nowym Jorku, Instytut Piłsudskiego zaprezentował stoisko informacyjne ze sprzedażą książek. Organizatorami stoiska byli prezes Jacek Gałązka oraz Iwona Korga.

30 czerwca 1999 Instytut odwiedziła delegacja rządu Rzeczypospolitej Polskiej na Zgromadzenie ONZ poświęcone sprawom rodziny. Przewodniczył jej minister Jerzy Kropiwnicki, który podziękował Instytutowi za poparcie dla opozycji antykomunistycznej udzielane w okresie PRL.

27 sierpnia 1999 odbyło się spotkanie koła miłośników awiacji prowadzone przez Ryszarda Kaletę.

1 września 1999, w 60 rocznicę wybuchu II wojny światowej, prezes Instytutu Jacek Gałązka, skarbnik Krystyna Piórkowska oraz dr Janusz Cisek wraz z innymi członkami Instytutu wzięli udział w uroczystej mszy świętej w Kościele św. Stanisława na Manhattanie.

23-25 sierpnia 1999 odbyło się w Rzymie doroczne posiedzenie Stałej Konferencji Muzeów, Archiwów i Bibliotek Polskich na Zachodzie. Instytut Piłsudskiego reprezentowała Krystyna Piórkowska, która odczytała referat przygotowany przed dr Janusza Ciska.

2 października 1999 dr Antoni Lenkiewicz z Wrocławia wygłosił w Instytucie odczyt na temat Kazimierza Pułaskiego, na bazie swej nowej książki, którą zamierza wydać po angielsku.

15 października 1999 rozpoczął się festiwal kultury "International Chopin & Friends Festival", na którym Instytut wystawił w Konsulacie Generalnym RP dzieła Zdzisława Czermańskiego pod hasłem "Postacie mijającego stulecia". Ekspozycję przygotował dr Janusz Cisek oraz Kazimierz Kardasiński.

5 listopada 1999 w Instytucie otwarto wystawę przygotowaną przez red. Stanisława Jankowskiego z Krakowa. Była ona poświęcona gen. Leopoldowi Okulickiemu "Niedźwiadkowi". Pokazano ją także w Bostonie.

13 listopada 1999 z odczytem na temat świętej Jadwigi, patronki jednoczącej się Europy wystąpił ks. dr Michał Jagosz dyrektor Rzymskiego Ośrodka Dokumentacji Pontyfikatu Jana Pawła II.

20 listopada 1999 red. Stanisław Jankowski wygłosił w galerii Instytutu odczyt pt. "Okoliczności śmierci gen. Leopolda Niedźwiadka-Okulickiego", któremu towarzyszyła wystawa na temat Generała.

11 grudnia 1999 odbyła się tradycyjna Gwiazdka w Instytucie z udziałem dużego grona członków, wolontariuszy oraz sympatyków Instytutu. Jak co roku uroczystość tę przygotowała dr Magda Kapuścińska wraz z gronem przyjaciół i członków Rady.

12 lutego 2000 otwarto w Instytucie wystawę "Los dzieci polskich w Rosji sowieckiej podczas II wojny światowej". Przygotowała ją Grażyna Jonkajtis-Luba we współpracy z Kazimierzem Kardasińskim oraz Krystyną Piórkowską i dr Januszem Ciskiem.

3 marca 2000 wystawa powyższa została otwarta na Uniwersytecie Columbia, towarzyszyła jej sesja "Poland 2000: A Conference for Educators". Uczestniczył w niej kustosz, Grażyna Jonkajtis-Luba i Iwona Korga w dyskusjach panelowych.

9 marca 2000 odbyło się w Instytucie nieformalne spotkanie organizacji polonijnych poświęcone zacieśnieniu wzajemnej współpracy. Udział wzięły: Polonia Technica, Medicus, Organizacja Studentów Polskich, Central-European Business Association, Polski Dom Narodowy, Nowojorski Automobilklub, Polski Klub Żeglarski, Szczecin-America Club.

Kilku profesorów związanych z Instytutem wzięło udział w Zjeździe Historyków Polskich we Wrocławiu. Jedną z dyskusji prowadził prof. Piotr Wandycz, członek Rady Instytutu i doradca Instytutu do spraw historycznych.

Publikacje własne oraz członków Instytutu

W Wydawnictwie Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie ukazały się wspomnienia Tadeusza Pawłowicza, wspomnienia z zesłania członka Rady Andrzeja Ciska, *Nieludzka ziemia w oczach dziecka* oraz drugie wydanie *Krzyża Niepodległości* Józefa Herzoga. Ukazał się kolejny, pięćdziesiąty numer *Niepodległości*. Można w nim znaleźć, między innymi, dwie źródłowe recenzje w odpowiedzi na książkę R. Świętka pt. *Lodowa ściana* napisane przez prof. W. Suleję oraz Hiroshi Bando z Japonii. *The Polish Heritage* zamieścił wywiad z prezesem Jackiem Gałązką na temat Instytutu. Specjalny numer poświęcony Instytutowi oraz Marszałkowi Piłsudskiemu, opracowany przez Iwonę Korgę i grono

wolontariuszy Instytutu został wydany przez *Głos Nauczyciela*, oficjalny organ Komisji Oświatowej Kongresu Polonii Amerykańskiej, docierający do grona pedagogów szkół polskich w Stanach Zjednoczonych. Prof. Janusz Zawodny udzielił wywiadu *Chcieliśmy mieć Polskę*, który ukazał się w *Tygodniku AWS* 1 sierpnia 1999, Iwona Korga opublikowała recenzję z informatora o naszych zbiorach na łamach V (piątego) tomu *Krakowskiego Rocznika Archiwalnego* (1999), a Edward Kołodziej recenzował to wydawnictwo w jubileuszowym 100 tomie *Archeionu*. Ukazało się kilka recenzji dr Janusza Ciska w *Kurierze-Plus* oraz większy artykuł o niedoszłym legionie z Ameryki w wojnie 1920 roku w *Zeszytach Historycznych*.

Dary przekazane Instytutowi

Archiwalia, dzieła sztuki

Od Irene Prime otrzymaliśmy szereg dzieł sztuki w tym kolekcję miniatur autorstwa jej zmarłego męża. Wpisano je do listy zbiorów artystycznych. Sławomir Cenckiewicz ofiarował fotografie Tadeusza Katelbacha wykonane metodą elektroniczną oraz kopie części jego archiwum, które uzupełniły naszą kolekcję dotyczącą tego Senatora oraz działacza niepodległościowego. Teresa A. Hintzke z Winetka, IL ofiarowała dokumenty dotyczące służby wojskowej swego ojca, ppłk Stanisława Mikosza, rękopis wspomnień Jana Sławińskiego, mundury ojca, oficera 16 Pułku Ułanów w 1939 roku oraz II Polskiego Korpusu. Instytut otrzymał z Florydy interesujące papiery po W. Jaroszewiczu (1887-1947), komisarzu rządu na Warszawę w 1926 roku. Irene Korsak z VA przesłała bardzo wartościowe archiwum wiceministra spraw wewnętrznych II Rzeczypospolitej oraz działacza niepodległościowego na emigracji Władysława Korsaka wraz z wieloma książkami z jego biblioteki. Andrzej Kanclerz przesłał maszynopis: *Niewola niemiecka. Wspomnienia wojenne z lat 1939-1945*. Mieczysław Kiersnowski z Shelton, CT ofiarował piękną płaskorzeźbę przedstawiającą Józefa Piłsudskiego oraz szereg pamiątek po kpt. lotnictwa Aleksandrze Obuchowiczu. Instytut otrzymał materiały archiwalne po Tadeuszu Wittlinie

z Waszyngtonu, literacie i naszym długoletnim członku. Tomasz Potwowski ofiarował odbitki listów Józefa Piłsudskiego, częściowo już drukowanych. Władysław Wawrzonek przekazał maszynopis swojego opracowania *Partyzanci Armii Krajowej Ziemi Żywieckiej 1942-1947* w czterech tomach. Wojciech Ziemiński подарował kasetę z filmem dokumentalnym *Wojciecha Ziemińskiego droga do Niepodległości* oraz książki, w tym *Przywrócenie ciągłości prawnej między III Rzeczypospolitą a II Rzeczypospolitą Polską - implikacje i konsekwencje*, nad którą to sprawą ofiarodawca książki usilnie pracował. Tadeusz Żukowski z Australii przesłał odbitki dokumentów dotyczących losów na Syberii jego oraz rodziny.

Wydawnictwa

Prof. Jan Adler ofiarował kilka książek na temat dziejów najnowszych; Attachè Wojskowy RP w Waszyngtonie ofiarował książkę o lotnictwie po II wojnie światowej, Marc Ben-Joseph pozycję *Adversities of Autonomy; Bank Krajowy Królestwa Galicji i Lodomeryi and the Politics of Credit in Galicia, 1870-1913*. Adam Bidas z Sandomierza przesłał album dokumentujący pobyt Ojca Świętego w tym mieście w 1999 roku; Sławomir Cenckiewicz przekazał kolejne numery dwumiesięcznika *Zawsze Wierni*, książki dotyczące najnowszej historii oraz fotografię pomnika Piłsudskiego w Częstochowie; Zenobia Dykdalo przekazała, jak i w poprzednich latach biuletyn *Nike* wydawany przez środowisko "fordoniarek", ofiar terroru komunistycznego. Prof. Elżbieta Grabska przesłała 3 broszury; kpt. Janusz Grodzki przekazał swe wspomnienia *Pod szczęśliwą gwiazdą* opublikowane przez PWN i recenzowane szeroko w prasie nowojorskiej oraz krajowej; Grażyna Jonkajtis-Luba ofiarowała swe wspomnienia *Kazachstan 1940-1946* oraz inne wydawnictwa o najnowszej historii; płk Stanisław Karolkiewicz w imieniu Światowego Związku Żołnierzy AK przesłał 2 wydawnictwa dotyczące II wojny światowej, w tym biografię rtm. W. Pileckiego. Tadeusz Karnkowski ofiarował album *Polska Lotnicza*, Tadeusz Kowzan przesłał z Francji trzy pozycje dotyczące Kresów Wileńskich; dr Andrzej K. Kunert ofiarował szereg wydanych przez siebie książek w tym *Ilustrowany Przewodnik po Polsce Stalinowskiej*, oraz wypisy źródłowe *Prawdzi-*

wa *Historia Polaków*. Prof. Juliusz Łukasiewicz przekazał wspomnienia Wiktora T. Drymmera wydane ostatnio w Warszawie; Wydawnictwo "Rytm" przesłało biografię majora Tabortowskiego, *Bruzdy* oraz wiele innych książek. Grażyna Socha-Jakubczyk ofiarowała kolejne tomy Zeszytów Historycznych oraz wydawnictw dotyczących "WiN-u". A. Juszcak, PA przekazała egzemplarz *Historii Związku Narodowego Polskiego* wydanej w 1905 r. Dariusz Olszewski z Chicago ofiarował książki dotyczące rtm. Witolda Pileckiego oraz filateliki. Inż. Józef Tallat Kiełpisz przesłał książki swego autorstwa, materiały dotyczące wyborów prezydenckich w Polsce w 1995 roku, aktualności politycznych oraz periodyk *Zamek*. Redakcja *Sowińca* w Krakowie przesłała kolejny numer tego cennego periodyku. Marek Rudzki zaopatrjuje nas w *Głos Nałęczowa*, ponadto przekazał cenną broszurę o walkach wokół Warszawy podczas I wojny światowej, natomiast Edward Wolski z Florydy niestrudzenie przesyła nowości wydawnicze. Barbara Truchan przekazała książkę swego autorstwa o Józefie Mackiewicz, bibliotekę zasilił także Józef Wardzała, odznaczony 11 listopada 1999 za swoją pracę społeczną wysokim odznaczeniem państwowym. Wydawnictwo Sejmowe przesłało książki na temat historii polskiego parlamentaryzmu oraz wybitnych postaci polskiego życia politycznego, YIVO Institute for Jewish Research przekazało *Guide to the YIVO Archives*. Wydawnictwo Penguin Putnam przesłało zbiór relacji kobiet służących w szeregach wojskowych podczas I wojny światowej, zatytułowany *Lines of fire*. Znajduje się tam m.in. rozdział dotyczący Aleksandry Piłsudskiej.

Regularnie otrzymujemy *Dziennik Związkowy* z Chicago, *Głos* z Buenos Aires, *Głos Centrum Polsko-Słowiańskiego*; *Gościa Niedzielnego*, *Kartę*, *My Sybiry* z Łodzi; *Przegląd Powszechny*, *Więź*, *Zawsze Wierni* oraz szereg innych.

Pro Memoria

Tadeusz Kwiatkowski (1948-1999)

Urodził się w Dorposzu Szlacheckim, od 1968 studiował w Wyższej Szkole Morskiej w Gdyni. W roku 1975 osiedlił się w Stanach Zjednoczonych, gdzie po dwóch latach rozwinął przedsiębiorstwo "Harbour

Repairs” w Elizabeth, New Jersey. Poza biznesem pasjonował się historią wojskowości, co znalazło wyraz w imponującym zbiorze białej broni oraz rozwiniętej w ostatnich latach kolekcji malarstwa polskiego XIX oraz XX wieku. Dał się poznać jako wytrawny ekspert w obu dziedzinach. Udzielał się także społecznie w organizacjach kulturalnych oraz kolekcjonerskich, był wieloletnim członkiem Instytutu. Zmarł nagle 1 sierpnia 1999 roku.

Działalność Instytutu od kwietnia 2000 do czerwca 2001.

Obecnie nad działalnością bieżącą Instytutu czuwa wicedyrektor Iwona Korga oraz prezes Jacek Gałązka. Do marca 2000 roku korzystaliśmy z pomocy Haliny Janiszewskiej, która przez wiele lat pracowała jako wolontariuszka, a która jest obecnie Członkiem Honorowym Instytutu.

Nadal korzystamy z pomocy naszych długoletnich wolontariuszy: Grażyny Jonkajtis-Luba, Krzysztofa Langowskiego, Ryszarda Ostrzyckiego, Andrzeja Ziobronia i innych. W czerwcu 2000 Instytut wsparła nowa grupa wolontariuszek: Anna Maciejewska Dyba, Marta Łoch, Jadwiga Pietraszewska i Beata Pociask, które specjalizują się w pracach archiwalnych, bibliotecznych i biurowych. Instytut nadal poszukuje oddanych ludzi, którzy dysponują czasem i chcą go poświęcić naszej placówce.

Bankiet

Rozdanie Nagród Instytutu połączone z bankietem odbyło się 2 czerwca, 2000 roku w New York Athletic Club. Głównym sponsorem imprezy była firma McDonald's, która szybko rozwija się w Europie Środkowej. Instytut przyznał cztery nagrody. Nagrodę Główną im. Marszałka Józefa Piłsudskiego otrzymał William R. Rhodes, wiceprezes Rady Citibank. Laureatem Nagrody Historycznej im. Wacława Jędrzejewicza był dr Richard Lukas, Nagrody Literackiej im. Józefa Conrada

był Andrzej Pomian. Nagrodę Artystyczną im. Ignacego Paderewskiego przyznano Rafałowi Olbińskiemu. Bankiet zaszczylił swoją obecnością ambasador Jerzy Koźmiński, który zaprezentował wykład o polskiej transformacji ekonomicznej. Jerzy Koźmiński pełnił funkcję ambasadora Polski w USA w latach 1994-2000. Gościem honorowym bankietu był wnuk Marszałka Piłsudskiego Krzysztof Jaraczewski z żoną Jadwigą. Na ten uroczysty wieczór przybyło ponad 200 gości z kręgu dyplomacji i biznesu. Bankiet był dużym sukcesem Instytutu tak pod względem finansowym jak i informacyjnym. Prasa polonijna, tj. *Nowy Dziennik*, *Kurier Plus*, *Super Express*, szeroko informowała o przygotowaniach i przebiegu bankietu. Relacje ukazały się także w telewizji polonijnej "Studio 3" oraz w telewizji Polonia w Polsce. Słowa uznania należą się Komitetowi Bankietowemu pod przewodnictwem Danuty Cisek w składzie: Ewa Babiarz, Andrzej i Ewa Beck, Andrzej Cisek, Dorota Halicka, Iwona Korga i Magda Kapuścińska.

Nowe nabytki w zbiorach archiwalnych – opracowała Jadwiga Pietraszewska

W 2000 roku Instytut Józefa Piłsudskiego otrzymał niezwykle cenne materiały, które wzbogaciły jego zbiory archiwalne. Jeden z darów został przekazany przez Irenę Szvede, współwłaścicielkę Szvede Slavic Books. Inną, cenną darowiznę przekazała Irene Korsak, wnuczka Władysława i Haliny Korsaków. Znajdujący się w Kalifornii Szvede Slavic Books specjalizuje się w gromadzeniu wszelkiego rodzaju materiałów związanych z dziejami Europy Środkowej i Wschodniej. Materiały przekazane dla Instytutu można podzielić na kilka grup. Pierwszą z nich stanowi prasa z okresu I wojny światowej do wczesnych lat po zakończeniu II wojny światowej. Szczególnie interesująca jest prasa z lat 1914-1918. Są to często pojedyncze egzemplarze, charakteryzujące się skromną szatą graficzną, tytuły miały na ogół krótki żywot, ale zasługują na uwagę, gdyż są odbiciem nastroju chwili i szybko zmieniającej się sytuacji politycznej. Stanowią kolejne potwierdzenie prężności polskich dążeń niepodległościowych. Można tu wymienić gazety *Baczość*, *Chwila*, *Komunikat Wydziału Prasowego*, *Biuletyn*, *O sprawę polską*.

Drugą grupę kolekcji Ireny Szwede stanowią materiały wydawane przez Departament Polityczno-Ekonomiczny MSZ i są to Biuletyny Informacyjne i Biuletyny Gospodarcze. Biuletyny Informacyjne opatrzone nadrukiem "ściśle tajne" były przeznaczone dla pracowników polskich placówek dyplomatycznych i informują o najważniejszych wydarzeniach na arenie międzynarodowej. Najwięcej miejsca poświęcono wydarzeniom europejskim, w tym sąsiadom Polski. Osobny dział stanowiła Liga Narodów oraz Wolne Miasto Gdańsk. Największa ilość informacji dotyczy mocarstw zachodnich oraz Rosji. Kolekcja "Ireny Szwede" jest uporządkowana, opisana i może być udostępniona badaczom.

Dar "Archiwum Władysława i Haliny Korsaków" zawiera ich dokumenty prywatne i służbowe, dokumentację ich działalności publicznej, fotografie i korespondencję prywatną.

Władysław Korsak urodził się w 1890 roku na Wołyniu w polskiej rodzinie szlacheckiej. Studiował w Petersburgu i Kijowie. Zaangażowany w działalność studenckich organizacji niepodległościowych został aresztowany i zesłany w głąb Rosji. W okresie I wojny światowej czynnie uczestniczył w odbudowie niepodległej Polski. W latach 1919-1930 sprawował różne funkcje w administracji państwowej na szczeblu wojewódzkim. Od 1930 do września 1939 roku był wysokim urzędnikiem MSW. Po 17 września 1939 znalazł się w Rumunii i przebywał tam do kwietnia 1940 roku organizując Komitet Opieki nad uchodźcami Polskimi w Rumunii. Po krótkim pobycie we Francji, w połowie 1940 roku trafił do Portugalii i działał tam w Komitecie Opieki nad Uchodźcami Polskimi w Lizbonie. Od 1941 roku przebywał w USA jako Delegat najwyższej Izby Kontroli RP. Zmarł w Nowym Jorku 30 grudnia 1949 roku. Żona Władysława Korsaka, Halina, absolwentka Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Warszawskiego, była zaangażowaną działaczką społeczną w Polsce. W okresie II wojny światowej i po jej zakończeniu kontynuowała pracę dla Polonii w USA. Archiwum Władysława i Haliny Korsaków jest uporządkowane i opisane.

Należy odnotować nadejście okazałego zbioru materiałów od Stanisława Piaskowskiego z Albany. Instytut uzyskał materiały za pośrednictwem prof. Anny Cienciąły, która dokonała pierwszej ich selekcji. Jest to zbiór oryginalnych dokumentów, kserokopii dokumen-

tów z różnych archiwów rozrzuconych po świecie, czasopisma, notatki, mapy, fotografie. Wszystko dotyczące historii marynarki wojennej RP.

Biblioteka – opracowała Anna M. Dyba

Biblioteka Instytutu jest w stałym i konsekwentnym rozwoju. Stanowi bezcenny zbiór książek i archiwaliów, zgromadzony przede wszystkim dzięki draowiznom i ofiarności oddanych ludzi. Biblioteka zajmuje całe jedno piętro budynku, w którym mieści się Instytut. Całość zbiorów wynosi ok. 30 tys. pozycji. Dzięki wyposażeniu w komputer rejestrowanie nowych książek jest znacznie ułatwione. W czasie mojego wolontariatu zarejestrowałam ok. 500 książek.

W większości książki dotyczą historii i dyplomacji, ale jesteśmy w posiadaniu bardzo pięknego zbioru dzieł i albumów dotyczących kultury i sztuki polskiej. Wydzielony zostanie także specjalny dział poświęcony historii orderów i odznaczeń wojskowych, a także filatelistyce i medalierstwu.

Medalierstwo, falerystyka i filatelistyka.

Opracowanie zbiorów i nowe nabytki – Andrzej Ziobroń

Instytut zgromadził duży zbiór znaczków poczty podziemnej, wydawanych przez Solidarność i inne organizacje walczące w latach 1980-1990. Było tego bardzo dużo, prace nad porządkiem tego zbioru trwały ponad rok. W efekcie powstał uporządkowany i opisany zbiór liczący blisko 2000 pozycji umieszczonych na ok. 350 kartach wystawowych i obejmujący 5 tomów. Praca była tym trudniejsza, że dotychczas nie ukazały się żadne katalogi ujmujące ten temat całościowo, a materiały które uzyskaliśmy już po czasie, praktycznie nie wniosły nic nowego. Zdecydowaliśmy się na podział tematyczny materiału, co okazało się ciekawszym rozwiązaniem, dającym możliwość częściowego eksponowania zbiorów przy różnych okazjach.

Niezależnie od opracowania zbioru została założona kartoteka pt. "Historia zbiorów filatelistycznych", gdzie są wpisywani wszyscy ofiarodawcy znaczków, kart, kopert itp. Na przełomie lat 1999-2000 została

również przeprowadzona inwentaryzacja zbiorów medalierskich, obejmująca swoim zasięgiem medale, medaliony i plakiety. Opisano wszystkie eksponaty, które znajdują się w ekspozycji i te, które ze względu na szczupłość miejsca wystawowego znalazły się w szafach. Obecnie stan ilościowy zbiorów medalierskich przedstawia się następująco: medale - 134 sztuk, medaliony - 18 sztuk, plakiety - 17 sztuk. Eksponaty, które nie są w ekspozycji, umieszczone są w kopertach z dokładnym ich opisem i numerem katalogowym.

Przystąpiono również do inwentaryzacji zbiorów falerystycznych. Całkowicie zakończono opis odznaczeń i odznak w poszczególnych gablotach znajdujących się na sali wystawowej jak i na zapleczu. Opis gablot znajduje się w skoroszycie na sali i umożliwia zidentyfikowanie każdego odznaczenia z gabloty oraz zapoznanie się z jego historią, kiedy zostało ustanowione, w jakich klasach i (jeśli to było możliwe), kto przekazał lub kto został nim odznaczony.

Instytut w swoich planach przewiduje opracowanie katalogu znaków, znaczków i medali organizacji polonijnych działających na terenie Stanów, a głównie w Metropolii Nowojorskiej.

Instytut zbiera wszelkie materiały na temat znaków uczestnictwa, znaczków członkowskich, medali, odznak i odznaczeń różnych organizacji i towarzystw polonijnych. Posiadamy już w swoich zbiorach dwie gabloty z takimi pamiątkami, są one szczegółowo opisane. W związku z tym zwracamy się z prośbą i apelem do czytelników Biuletynu o udostępnienie lub wypożyczenie tego rodzaju eksponatów celem wykonania zdjęć i opisów, nieodpłatne ich przekazanie lub wypożyczenie (w czasowy depozyt) do wykorzystania w opracowanym katalogu.

W maju 2000 r. zbiory falerystyczne wzbogaciły się o dwie cenne pozycje, a mianowicie Zarząd Koła Żołnierzy 10 Pułku Ułanów Litewskich w Białymstoku, w 80 rocznicę swojego Święta Pułkowego uhonorował Instytut Józefa Piłsudskiego w Nowym Jorku, odznaką pamiątkową 10 Pułku Ułanów Litewskich, wraz z pamiątkowym proporczykiem. Na obydwie odznaki są wystawione pięknie opracowane dyplomy, które wzbogaciły dokumentację zbiorów odznak pułkowych.

Zbiory wzbogaciły się o pięknie oprawiony adres z dużą fotografią Marszałka oraz samą odznakę, wykonaną w jednym egzemplarzu, wzo-

rowaną na jednej z najbardziej cenionych odznak legionowych w dwudziestoleciu międzywojennym "Za Wierną Służbę".

W ślad za nią otrzymaliśmy kilka odznak z Marszów Szlakiem I Kompanii Kadrowej od naszego członka krajowego, Adama Bidasa, pozwoliło to nam wykonać oddzielne tablo z odznakami z Marszów prezentowane w gablocie. W związku z kolejnym, 21 Marszem Instytut wystosował pismo do jego uczestników, przyznając medale dla Komentanta Marszu Jana Józefa Kasprzyka i najbardziej wyróżniającego się uczestnika marszu. Ze względu na dużą grupę wyróżniających się w organizacji Marszu, medal został przekazany Kapitułce Odznaki "Uczestnikowi Marszu Szlakiem Kadrówki". Kapituła powstała w 1981 roku za aprobatą płk. Juliusza Herzoga. Sprawuje ona nadzór ideowy nad Marszem i przyznaje odznakę "Uczestnikowi Marszu Szlakiem Kadrówki" dla tych, którzy trzykrotnie pokonają trasę z Krakowa do Kielc.

W lutym br. Klub Byłych Żołnierzy 9 Pułku Strzelców Konnych im. Armii Krajowej w Grajewie, w 80-tą rocznicę jego powstania, nadał Instytutowi odznakę pamiątkową 9 Pułku Strzelców Konnych wraz z ozdobnym adresem.

Romuald Sieradzki z Gdyni, sympatyk Instytutu wraz z książkami dotyczącymi Solidarności, przekazał nam kilkanaście metalowych znaczków Solidarności i innych pochodzących z lat 80-tych.

Zbiory numizmatyczne powiększyły się o rzadką monetę - polonik, wydaną w Kanadzie w 1996 r. Monetę do zbiorów ofiarował Janusz Żurakowski. Honorując jego osiągnięcia w lotnictwie, Królewska Mennica Kanady wypuściła do obiegu, specjalną srebrną monetę o wartości 20 dolarów, upamiętniającą wydarzenie przekroczenia bariery dźwięku. Awers monety przedstawia wizerunek królowej Elżbiety II, na rewersie podobiznę Janusza Żurakowskiego, sylwetkę samolotu CF-100 Canuck oraz nominal 20 dolarów. Moneta jest trzecią z serii zatytułowanej "Powered Flight in Canada - Beyond World War II", wydaną w nakładzie 50.000 egzemplarzy w specjalnym plastikowym pudełku, do którego dołączona jest ulotka informująca o historii samolotu, opisie pamiętnego lotu, nazwisko pilota oraz nazwiska artystów-projektantów tej monety.

W zbiorach medalierskich należy jeszcze wymienić dar Chestera Baldowskiego z Connecticut, który ofiarował cztery piękne medale. Trzy z nich dotyczą Powstania Warszawskiego: jeden z okazji 40 rocznicy wybuchu, przedstawia na awersie sztandar podziurawiony kulami, na tle ruin Warszawy, na rewersie fragment wiersza Z. Jerzyny: " ... nie płacz tych umarłych ...", projektu J. Midlera-Nieckowskiego, wybity przez VERITAS Częstochowa. Drugi przedstawia pomnik Bohaterów Powstania Warszawskiego, na awersie postać powstańca z automatem na tle stylizowanych płomieni, na rewersie mur w kształcie orła ze znakiem Polski Walczącej na piersi. Prejekt Wincenty Kucma, wykonanie Mennica Warszawska. Trzeci z nich poświęcony jest Bohaterom Powstania Warszawskiego, wydany przez Społeczny Komitet Budowy Pomnika. Projekt St. Sikora, wykonanie Mennica Warszawska. Czwarty medal został wydany staraniem Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych, na awersie polska szabla na przeciętym drucie kolczastym, nad nią orzeł - godło Polski, rewers wypełnia orzełek wojskowy na tarczy amazonek z gałązkami liści laurowych przeplecionych drutem kolczastym. Wykonanie Mennica Warszawska.

W styczniu br. otrzymaliśmy przesyłkę z Gdyni od znanego w Polsce kolekcjonera medali marynistycznych, wyżej już wspomnianego Romualda Sieradzkiego. Przekazał on dwa egzemplarze zaprojektowanego przez siebie medalu poświęconego powstaniu i zagładzie Flotylli Rzecznej Polskiej Marynarki Wojennej w Pińsku (obecnie Białoruś). Medal pięknie wykonany, o awersie pokrytym wielobarwną emalią przedstawia dwóch marynarzy na brzegu patrolujących okolicę, na rewersie wycinek mapy Polesia z zaznaczeniem sieci dróg wodnych. Następny medal również projektowany przez niego dla Firmy MEGA S.A. przekazał prezes firmy Jerzy Szulista z dedykacją dla Instytutu. W przesyłce był jeszcze jeden medal wydany z okazji 1000-lecia Gdańska, ofiarowany przez Romualda Sieradzkiego.

Na zakończenie koniecznie należy wymienić dar Anny i Mieczysława Rozmus z Florydy, którzy przekazali kopie: obrazu z ołtarza polowego, odznaki pamiątkowej oraz sześciu proporczyków 10 Pułku Huzarów. Całość wykonana jest bardzo starannie w drewnie i wraz ze zdjęciem pamiątkowej tablicy odsłoniętej w Warszawie, stanowi cenną pamiątkę

po pułku utworzonym w 1809 r., wiernym Ojczyźnie i tradycjom huzarskim.

Publikacje własne Instytutu

W omawianym okresie Instytut prezentował swoją bieżącą działalność na łamach *Nowego Dziennika*. W tej serii opublikowane zostały następujące artykuły autorstwa Iwony Korga: *Doktor Tadeusz Leser darczyńca Instytutu Piłsudskiego*; *Inicjatywy Instytutu Piłsudskiego* i inne. Andrzej Ziobroń, wolontariusz napisał dwa artykuły: *Polonica w nowojorskim Instytucie Piłsudskiego* oraz *Medal Instytutu Piłsudskiego dla komendanta*. Krzysztof Langowski w *Przeglądzie Polskim* w artykule: *Wojna polsko-bolszewicka 1919-1920 roku w ocenie historyków*, omówił konferencję zorganizowaną przez Instytut.

Na początku br. Instytut sponsorował wydanie książki Tadeusza Katelbacha pt. *Spowiedź Pokolenia* w opracowaniu Sławomira Cenckiewicza.

Ukazał się t. 51 rocznika *Niepodległość* za lata 2000/2001. Publikacja ta jest sponsorowana przez Radę Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa z ministrem Przewoźnikiem na czele.

Korzystający z archiwum i biblioteki Instytutu

Ze zbiorów Instytutu korzystał prof. Charles King z Georgetown University pracujący nad historią Bałkanów. Dr Jacek Nowakowski z Holocaust Museum w Waszyngtonie zbierał materiały o Arturze Szyku. Dr Wiesława Piątkowska-Stepaniak kompletowała informacje o prof. Wacławie Jędrzejewiczu. Nina Zielińska z Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie prowadziła badania nad Strażą Kresową. Janusz Zastocki kompletował materiały do monografii o organizacji Polonia Technica. Eric Bednarski z Toronto zbierał materiały do pracy magisterskiej poświęconej Armii Krajowej. Dr Andriy Rukkas z Uniwersytetu Kijowskiego prowadził badania dotyczące ukraińskich oficerów kontraktowych w wojsku polskim w okresie międzywojennym. Prof. Anna Jaroszyńska-Kirchmann prowadziła badania nad polskimi uchodź-

cami w Niemczech po II wojnie światowej. Archiwum odwiedziła Calia Brencons Van Dyk, prawnuczka gen. Tadeusza Rozwadowskiego w celu zebrania materiałów do powstającej publikacji rodzinnej. Dr Jacek Piotrowski z Uniwersytetu Wrocławskiego przebywał na dłuższej kwerendzie, której celem jest publikacja *Dzienników Władysława Raczkiewicza*.

Książki i publikacje dla Instytutu ofiarowane w roku 2000 i do lipca 2001:

Oprócz wcześniej wymienionych publikacji do Instytutu napłynęło wiele cennych pozycji od osób prywatnych, organizacji i instytucji.

Edward D. Wolski z Florydy przekazał kilkanaście książek o tematyce historycznej, czasopisma, kartki pocztowe oraz inne materiały historyczne. Jan Więckowski z Pensylwanii ofiarował broszurę *Obrona Warszawy*.

Dowody zbrodni UON i UPA. Integralny nacjonalizm ukraiński jako odmiana faszyzmu, tom drugi: Działalność ukraińskich struktur nacjonalistycznych w latach 1920-1999, to pozycja napisana i przekazana przez dr Wiktora Poliszczuka. Księgarnia Polish American Bookstore z Nowego Jorku podarowała publikację *Dziennik Żołnierza*. Wydawnictwo pt. *Solidarność. 20 lat historii* Instytut otrzymał od Mirosławy Łątkowskiej i Adama Borkowskiego z Warszawy. Tadeusz Pawłowicz z Florydy przekazał szereg książek i broszur dotyczących Instytutu, historii najnowszej i kultury Polski oraz Biuletynu Instytutu z okresu 1978-1999. Marek Czerniawski z Białegostoku przesłał egzemplarz swojej pracy magisterskiej poświęconej biografii Sławoja Felicjana Składkowskiego. Prof. Jan Konefał z Lublina przekazał książkę *Legiony Polskie w Lubelskim 1914-1918*, która gromadzi prace poświęcone okresowi historycznemu związanemu z Patronem Instytutu. Towarzystwo Pamięci Narodowej im. Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego w Krakowie ofiarowało publikację *Pamięć Narodowa*, a Warszawska Oficyna Wydawnicza przekazała trzy publikacje o tematyce historycznej. Płk. Jan Sadowski ofiarował kilkanaście książek związanych z II wojną światową i okresem międzywojennym. Ośrodek Infor-

macji i Wydawnictw SZZAK przekazał *Proces moskiewski przywódców polskiego państwa podziemnego*. Dr Janusz Cisek podarował kilka książek oraz cenne albumy z dziedziny sztuki Dalekiego Wschodu. Andrzej Przewoźnik przekazał publikację pt. *Katyń, Księga Cmentarna Polskiego Cmentarza Wojennego*. Radost Slivopolska-Pridham ofiarowała publikację *Never. Memoir of Jan Rostworowski*, a Canadian-Polish Congres - Toronto District *Wartime Rescue of Jews by the Polish Catholic Clergy*.

Kancelaria Sejmu Wydawnictwa Sejmowe nadesłała liczne publikacje z dziedziny parlamentaryzmu i historii. Hippocrene Books, Inc. ofiarowała 300 egzemplarzy książki R. Watta *Bitter Glory. Poland and its Fate 1918-1939*, z przeznaczeniem na upominki dla uczestników dorocznego bankietu 2000, także książkę Ivo Cypriana Pogonowskiego *Poland an illustrated history* oraz *Did the children cry?* Richarda C. Lukasa. Dr Mieczysław Pruszyński z Warszawy podarował książkę *Wspomnienia, reportaże, artykuły*, a Związek Kombatantów RP Koło Miejskie Nowy Sącz album *Walczącym o niepodległość Polski*. PAN Biblioteka Instytutu Historii z Warszawy przekazała książkę *Chłopi, Naród, Niepodległość* Jana Molendy, a Wydawnictwo "Czuwajmy" z Krakowa publikację *XXI Sesja Stałej Konferencji Muzeów, Archiwów i Bibliotek Polskich na Zachodzie*. Krzysztof Rowiński z Wielkiej Brytanii przesłał *Rocznik Polskiego Towarzystwa Naukowego na Obczyźnie rok 1997/98 i 1998/99*. Danuta Socha-Jakubczyk R.N. z Ontario przekazała wydawnictwa WiN-u w dokumentach tom VI, cz. 1, książkę *Dardanele. Delegatura WiN-u za granicą 1946-1949* oraz Nr 13 *Zeszytów Historycznych WiN-u*.

Marszałek Sejmu RP Maciej Płażyński w czasie swojej wizyty w Instytucie przekazał kilka pozycji: *Dzieje Sejmu Polskiego*, *Dzieje polskich znaków zaszczytnych* Zbigniewa Puchalskiego, *Non-provincial Europe*, Instytut Studiów Politycznych PAN, *Ojciec Święty Jan Paweł II w Sejmie i Senacie 11 czerwca 1999* i *Konstytucji 3 Maja 1791*. Irene Korsak z Virginii ofiarowała 18 książek ze zbiorów swoich rodziców oraz cenne archiwalia, które zostały wcześniej omówione.

Departament Ameryki Północnej Ministerstwa Spraw Zagranicznych nadesłał publikacje *Pod znakiem srebrnego i złotego orła. Polsko-Amery-*

kańskie tradycje wojskowe od XVIII do XX wieku. Dr Robert Potocki z Nowej Rudy ofiarował książkę *Idea restytucji Ukraińskiej Republiki Ludowej (1920-1939)*. Krzysztof Tarka z Kędzierzyna-Koźle nadesłał dwie publikacje: *Konferencja czy Wspólnota? Litwa w polityce Rządu Polskiego na uchodźstwie 1939-1945* oraz *Jeden z wyklętych General Aleksander Krzyżanowski "Wilk"*. Ambasada Polska w Waszyngtonie przekazała wydawnictwa: *Walka i Pamięć* oraz *Thou Shalt Not Kill. Poles on Jedwabne*, a Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego wydawnictwo *Cenne, bezcenne, utracone*. Andrzej Przedpelski z Boulder, CO przesłał kilka publikacji o tematyce rolniczej. Swoje książki ofiarowali ich autorzy: Juliusz Przesmyski z Royal Oak, MI książkę pt. *The sold out dream 1939-1945. Memoirs of a Polish Freedom Fighter*, dr Piotr Kardela z Nowego Miasta Lubelskiego opracowanie *Stanisław Gierat 1903-1977. Działalność społeczno-polityczna*, a Karol Kosek *Ślad Conrada na drodze Polski do wolności*. Józef Kleszczyński z West Hartford, CT nadesłał 27 książek o tematyce historycznej, Album Legionów Polskich, egzemplarze *Kultury* i kwartalnika *Rota*. Dr Grzegorz Ostasz przekazał dwie książki o tematyce wojennej. Unites States Holocaust Memorial Museum przesłał książkę *Flight and Rescue*. Olena Blaton z Warszawy przesłała *Listy Zygmunta Zaremby i My tu żyjemy jak w obozie warownym*. Prof. Henryk Bułhak także z Warszawy ofiarował książkę *Polska-Francja z dziejów sojuszu 1933-1936*. Towarzystwo Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej z Lublina ofiarowało wydawnictwo *Unia Lubelska i tradycje integracyjne w Europie Środkowo-Wschodniej*. Lilla Latus ze Zduńskiej Woli przesłała tomik swojej poezji. Franciszek Malinowski z Lublina podarował wybrane numery *Forum Polonijnego* z lat 1996, 1997, 1999 i 2000. Od Czesława Gieniewskiego z Edison, NJ otrzymaliśmy publikację *Do Monte Cassino poprzez Sybir i Środkowy Wschód*. Jerzy Majka nadesłał kopię artykułu pt. *10 Brygada Kawalerii (Zmotoryzowanej) marzec 1937 - 14 sierpnia 1939* z pisma "Mars". Maria Pestkowska z Warszawy ofiarowała pozycję *Za Kulisami Rządu Polskiego na Emigracji*. Tomasz Rodkiewicz z Lublina przesłał Biuletyn Informacyjny Solidarności Regionu Środkowowschodniego. Mary W. Wegner z Woodland Hills, CA nadesłała cenne materiały do naszej biblioteki.

Wiele osób prywatnych, instytucji, wydawnictw i redakcji ciągle wzbogaca nasze zbiory o biuletyny i periodyki. Obok już wymienionych są to także: Centralne Archiwum Wojskowe w Warszawie, ppłk. Antoni Rogozinski, redaktor "Pancerniaka" z Milwaukee, SPK w Kanadzie, PAN Instytut Historii im. Tadeusza Manteuffla, Stowarzyszenie "Wspólnota Polska", Polish Cultural Foundation z Clark, NJ, Związek Sybiraków Oddział w Łodzi, redakcja "Zeszytów Historycznych WiN-u", Studium Europy Wschodniej Uniwersytetu Warszawskiego, redakcja Kontroli Państwowej z Warszawy, redakcja "Wiadomości Gdyńskich", Polish Scouting Organization z Bethlehem, CT, Biblioteka Narodowa z Warszawy, Wydawnictwo WAM z Krakowa, Towarzystwo "Więź", Fundacja Ośrodka KARTA, Śląski Instytut Narodowo-Badawczy w Opolu, Centralna Biblioteka Wojskowa w Warszawie.

Otrzymaliśmy także komunikaty informacyjne wydawane przez Koło 14 Pułku Ułanów Jazłowieckich z Londynu i Koło Weteranów 4 Pułku Ułanów Zaniemeńskich, Ich Rodzin i Przyjaciół oraz *Jednodniówkę 3 Karp. Pułku Art. Ppanc.* i *Dziennik Żołnierza* nadesłane przez Waltera Kozonia.

Koło Byłych Żołnierzy Armii Krajowej Oddział w Anglii przekazało publikację dotyczącą 50-lecia swojego istnienia.

Regularnie otrzymujemy *Dziennik Związkowy* z Chicago, *Zgodę, Głos* z Buenos Aires, *Gościa Niedzielnego*, *Kurier Plus*, *Kartę, Więź, Wspólnotę Polską*, *Polski Poradnik Sukces* i inne.

Inne dary przekazane Instytutowi

Dyrektor LXXVI Liceum Ogólnokształcącego im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Warszawie, mgr Bogumiła Nalepska przekazała materiały dotyczące tego Liceum. Anna Gradowska ze Szkoły Podstawowej Nr 1 im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Ciechocinku nadesłała trzy prace wyróżnione w konkursie wiedzy o życiu i działalności Patrona szkoły. Instytut przekazał nagrodzonym trzy książki *Józef Piłsudski (1867-1935)* autorstwa prof. Zbigniewa Wójcika z dedykacją Autora.

TV Polonia z Warszawy przekazała kasetę video z filmem *Powrót Wieniawy* oraz film *Ogniem i mieczem* na dyskach. Irena Chalecka z

Nowego Jorku ofiarowała kopie rysunków Aliny Maliszewskiej dotyczących wydarzeń w Katyniu i losów Polaków w Rosji Sowieckiej. Irena Ujczak podarowała pamiątki biograficzne po swoim ojcu Janie Ujczaku - pamiątkowe medale, zdjęcia, dokumenty, replikę hełmu husarskiego. Józef Kleszczyński przekazał zdjęcia i fotokopie dokumentów biograficznych o Edwardzie Kleszczyńskim oraz egzemplarze paryskiej *Kultury* i *Zeszytów Historycznych*. Andrzej Ziobroń przekazał Zeszyty Naukowe Muzeum Wojska Polskiego w Białymstoku, kilkanaście znaczków poczty podziemnej Solidarności oraz wydawnictwo *Wojsko Polskie w Rosji i Francji w latach 1914-1919. Odznaki, orzelki i oznaki* M. Wełny. Dr Dorota Malczewska-Pawelec z Sosnowca przesłała autoreferat poświęcony postaci Bogusława Miedzińskiego. Andrzej Fiszer z Komitetu Opieki Nad Kopcem Józefa Piłsudskiego w Krakowie nadesłał kilka egzemplarzy wydawnictwa *Sowiniec* z artykułem dr J. Ciska oraz nowe pocztówki przedstawiające Kopiec. Towarzystwo Pamięci Narodowej z Krakowa przesłało odbitki Aktu Erekcyjnego Piety Katyńskiej oraz inne materiały. Pani Barbara Moszyński z West Palm Beach na Florydzie przesłała unikatowe materiały archiwalne dotyczące gen. Karola Trzaski-Durskiego.

Anna Maciejewska Dyba z Brooklynu przekazała swoje dwa obrazy do kolekcji Instytutu (z których jeden został sprzedany, a fundusze przeznaczone na potrzeby Instytutu).

Dr Tadeusz Leser – darczyńca Instytutu Piłsudskiego

Na początku 2001 roku Instytut Piłsudskiego otrzymał czek opiewający na sumę ponad 90 tysięcy dolarów pochodzący z zapisu testamentowego od Tadeusza Lasera. Poniższy tekst jest próbą przedstawienia sylwetki człowieka, darczyńcy Instytutu Piłsudskiego, który bez żadnych zobowiązań czy zastrzeżeń przekazał donację organizacji, z którą związany był deklaracją członkowską od 1976 roku.

Tadeusz Leser urodził się w 1908 roku we Lwowie i tam spędził dzieciństwo. Jako młody chłopak wstąpił do Wojskowej Szkoły Inżynierskiej w Warszawie, którą ukończył w 1930 roku i przez następne lata służył w wojsku polskim. Potem kontynuował naukę na Politech-

nice Warszawskiej, gdzie uzyskał tytuł magistra. W czasie wojny brał udział w kampanii francuskiej, by potem znaleźć się w wojsku polskim na ziemi angielskiej, gdzie dosłużył się rangi majora. Koniec wojny stał się dla Tadeusza Lesera początkiem emigracji. Okres pobytu w Anglii wykorzystał na studia doktoranckie na University of London, gdzie w 1947 roku otrzymał tytuł doktora, następnie wyemigrował do Stanów Zjednoczonych. Przez siedem lat Tadeusz Leser wykładał matematykę na University of Kentucky, potem do końca swej pracy zawodowej związany był z Ballistic Research Laboratory i pracował na University of Delaware.

Na ziemi amerykańskiej był współtwórcą Polish Heritage Association of Maryland, która powstała w 1974 roku i z którą pozostał związany aż do śmierci 28 marca 2000 roku.

Fundacja Rodziny Józefa Piłsudskiego i Sulejówek

Dnia 10 listopada 2000 roku dworek Sulejówek został przekazany Fundacji Rodziny Józefa Piłsudskiego w celu utworzenia muzeum Marszałka. Sulejówek zawsze był symbolem domu rodzinnego Marszałka i Jego Rodziny. Został wzniesiony w 1923 roku ze składek żołnierzy pragnących w ten sposób wyrazić przywiązanie do swojego wodza. Tu właśnie przez kilka lat mieszkał Marszałek ze swoją żoną Aleksandrą i córkami Wandą i Jadwigą.

Sulejówek był miejscem spotkań wielu wybitnych osobistości, miejscem pracy twórczej Marszałka. Od 1926 roku kiedy Piłsudski przeprowadził się do Belwederu, dworek stał się jego jedynym miejscem odpoczynku.

Podczas II wojny światowej dworkiem opiekowała się rodzina. Jednak w 1947 roku rodzinę wyeksmitowano, a całe wyposażenie - księgozbiór, obrazy, meble - zostały wywiezione i zaginęły. W latach 1956-2000 w dworku mieściło się państwowe przedszkole. W roku 1970 wyrokiem sądu w Otwocku cała posiadłość została przejęta przez skarb państwa jako "mienie opuszczone". W publikacji przesłanej przez Fundację Rodziny Józefa Piłsudskiego czytamy: "Pragnieniem Fundacji jest stworzenie w Sulejówku Muzeum Rodzinnego Józefa Piłsudskiego.

Wybór miejsca wydawał się oczywisty. Mamy nadzieję, że ten skromny dworek przyczyni się do przybliżenia postaci Józefa Piłsudskiego przyszłym pokoleniom i przekazania wielu wartości cennych dla tradycji polskiej. Aby otworzyć podwoje muzeum, najpierw potrzebne są prace remontowo-budowlane, tym pilniejsze, że dworkowi grozi postępujące zniszczenie”.

Fundacja Rodziny Józefa Piłsudskiego powstała w 1994 roku. Celem Fundacji jest gromadzenie, ochrona, konserwacja oraz udostępnienie pamiątek po Marszałku. Odrębnym nurtem jest działalność badawcza i popularyzatorska, a także różnorodne inicjatywy, których celem jest przechowywanie pamięci o Józefie Piłsudskim, jak np. wspieranie wydawnictw czy współpraca ze szkołami.

Fundacja Rodziny Józefa Piłsudskiego zwraca się do wszystkich sympatyków Marszałka o pomoc finansową przeznaczoną na odbudowę dworku w Sulejówku.

Fundacja Rodziny Józefa Piłsudskiego
02-035 Warszawa 65, Skrytka Poczтовая 26
Regon 010822378

Konto Bankowe: PKO Bank Polski S.A.
XV Oddział w Warszawie

Rachunek w złotych: Nr. 07 10201156 1231303272 PLN
Rachunek walutowy: Nr. 77 10201156 1231303273

Znaczek Instytutu – opracowała Aleksandra Dul

POCZTA POLSKA WYDAŁA ZNACZEK Z INSTYTUTEM PIŁSUDSKIEGO.

Dnia 29 czerwca 2001 roku Poczta Polska wydała znaczek z serii Polonica poświęcony Instytutowi Józefa Piłsudskiego w Nowym Jorku. W ten sam sposób zostały również uhonorowane trzy inne organizacje polonijne: Polski Instytut Naukowy i Biblioteka Polska im. Wandy Stachiewicz w Montrealu, Archiwum, Biblioteka i Muzeum Polonii w Orchard Lake oraz Muzeum Polskie w Ameryce z siedzibą w Chicago. Celem emisji było przedstawienie instytucji propagujących dziedzictwo

kultury polskiej poza granicami kraju. Znaczek poświęcony Instytutowi Józefa Piłsudskiego różni się od pozostałych, przedstawiających budynki będące siedzibami instytucji. Znaczek Instytutu przedstawia pomnik Marszałka dłuta Stanisława Ostrowskiego na tle obrazów: Portret Ludwika z Poniatowskich Janowej Zamoyskiej (olej na płótnie) autorstwa Marcella Bacciarelli (dar Irene Prime) oraz Godło Państwowe (intarsja) autorstwa Aleksandra Petchko, znajdujących się w Galerii Instytutu.

Najważniejszym akcentem umieszczonym na znaczku jest cało-postaciowa rzeźba z brązu przedstawiająca Józefa Piłsudskiego. Zdobila ona Pawilon Polski podczas nowojorskiej Wystawy Światowej w 1939 roku. Komisarz Generalny Pawilonu Polskiego Stefan Ropp przekazał ją Instytutowi 16 marca 1945 roku. Ostrowski rzeźbił też portrety z natury m.in. Kazimierza Tetmajera, Leopolda Staffa, Stefana Żeromskiego. Artysta wielokrotnie portretował Józefa Piłsudskiego w studiach, popiersiach, głowach i płaskorzeźbach, m.in. na zamówienie Ministerstwa Spraw Zagranicznych wykonał posąg Marszałka w marmurze wysokości około 250 cm. Jest autorem monet, dwu-, pięcio-, i dziesięci-złotowych z głową Piłsudskiego z profilu i orłem RP, oraz "Medalu Żaloby Narodowej" po śmierci Piłsudskiego.

Nieprzypadkowo więc, powyższe dzieła zostały wybrane do prezentacji Instytutu na znaczku z serii Polonica. Niebagatelnym atutem omawianego znaczka są zdjęcia, na podstawie których powstał jego obraz. Autorem wykorzystanych zdjęć jest znany polski fotograf mieszkający w Nowym Jorku, Jerzy Koss od dawna współpracujący z Instytutem.

Instytut Piłsudskiego zamówił również koperty ze znaczkiem i specjalną pieczętką z okazji wydania znaczka tzw. First Day Issue. Znaczki są do nabycia w Instytucie w cenie 1 dolara za sztukę.

Konferencje, wystawy, sympozja, uroczystości

Wystawa pt. "Los polskich dzieci deportowanych do Rosji Sowieckiej 1940-1942"

Wystawa ta została przygotowana przez Grażynę Jonkajtis-Lubę przy współpracy Krystyny Piórkowskiej i Kazimierza Kardasińskiego.

Wystawa ta dotyczyła sytuacji około pięciuset tysięcy polskich dzieci, które zostały deportowane wraz z rodzicami przez Rosjan w głąb Rosji Sowieckiej w latach 1940-1941. Przy użyciu materiałów fotograficznych zgromadzonych w archiwum Instytutu, na 11 planszach wystawowych ukazano życie dzieci i ich rodzin na zesłaniu, stan fizyczny dzieci, pomoc niesioną przez Armię Polską pod wodzą gen. W. Andersa w zakresie opieki medycznej, wyżywienia, zakwaterowania dla osieroconych polskich dzieci. Obecnie szacuje się, że wraz z Armią Polską opuściło Rosję 20 tysięcy dzieci i młodzieży.

Jak już wspomniano w pierwszej części Biuletynu, omawiana wystawa była prezentowana w lutym 2000 w Instytucie Piłsudskiego, następnie w marcu 2000 na Columbia University na zaproszenie prof. Johna Micgiela podczas konferencji naukowej pt. "Poland 2000: A conference for educators", a potem przez okres trzech tygodni otwarta była dla zwiedzających studentów i pracowników naukowych. Następnie w sierpniu 2000 wystawa była prezentowana w Amerykańskiej Częstochowie podczas Święta Żołnierza. Z kolei w grudniu 2000 wystawa była pokazywana w Central Connecticut State University dzięki przychylności prof. Stanisława Blejwasa. Dla przypomnienia 60 rocznicy deportacji polskich obywateli wystawa została pokazana 9 lutego 2001 roku w Konsulacie RP w Nowym Jorku. Towarzyszył jej pokaz filmu w reżyserii Józefa Gębskiego pt. "Z Archipelagu Gułag do Ameryki", część II.

Wystawa cieszyła się dużym zainteresowaniem wśród środowiska polskiego i amerykańskiego, w prasie i telewizji polonijnej wystawa została wielokrotnie odnotowana. Dużym sukcesem jest odwołanie się do amerykańskiego środowiska uniwersyteckiego, co powinno być dalej kontynuowane.

Konferencja naukowa pt. "Wojna polsko-bolszewicka 1919-1920 w ocenach historyków".

Z okazji 80 rocznicy Bitwy Warszawskiej Instytut Piłsudskiego wraz z Polskim Instytutem Naukowym i Fundacją Kościuszkowską przygotował Konferencję Naukową poświęconą wojnie polsko-bolszewickiej. Konferencja odbyła się 29 listopada 2000 w siedzibie Fundacji Kościusz-

kowskiej w Nowym Jorku. W sesji otworzonej przez prezesa Jacka Gałązkę udział wzięli znani historycy z Polski, Stanów Zjednoczonych i Ukrainy. Prof. Piotr Wandycz był pomysłodawcą i organizatorem tejże konferencji, prace koordynacyjne wykonała Iwona Korga.

Zadaniem historyków było przedstawienie historiografii różnych krajów w odniesieniu do konfliktu polsko-bolszewickiego. Prof. Anna Cieniela z University of Kansas przedstawiła historiografię amerykańską i angielską. Prof. Piotr Wandycz z Yale University omówił historiografię niemiecką. Historiografię polską reprezentował prof. Wojciech Roszkowski, pracownik Polskiej Akademii Nauk oraz szef kadry studiów polskich w Virginia University. Prof. Kamil Dziewanowski z University of Wisconsin-Milwaukee zreferował rosyjski punkt widzenia na problem wojny polsko-bolszewickiej. Prof. Vladislaw Vierstiuik, specjalny gość z Ukrainy zaprezentował podejście do tego tematu ze strony ukraińskiej. Obradom podczas przedpołudniowych sesji przewodniczyli: prof. John Micgiel z Columbia University oraz prof. Tadeusz Gromada, wiceprezes i dyrektor Polskiego Instytutu Naukowego.

Ważniejsze wydarzenia w Instytucie

Kwiecień 2000 – odbyło się zamknięte zebranie z Marszałkiem Sejmu RP Maciejem Płażyńskim i jego delegacją. Marszałek zapoznał się z działalnością Instytutu.

2 czerwca 2000 – Bankiet Instytutu połączony z wręczeniem przyznanych przez Instytut nagród.

17 czerwca 2000 – wizyta uczniów (20 uczniów), rodziców i nauczycieli z Polskiej Szkoły Doksztalającej im. Wisławy Szymborskiej z Port Chester. Zajęcia lekcyjne o Instytucie i Marszałku prowadziła Iwona Korga.

15 sierpnia 2000 – spotkanie dla członków Instytutu z okazji 80 rocznicy Bitwy Warszawskiej, zaprezentowano odczyt przygotowany przez Andrzeja Pomiana i wystawę z materiałów Instytutu (fotografie i dokumenty) przygotowaną przez Iwonę Korgę i Jadwigę Pietraszewską.

Wrzesień 2000 – prezes Jacek Gałązka i wice-prezes Andrzej Beck wzięli udział w spotkaniu z ministrem spraw zagranicznych Władysławem Bartoszewskim, które odbyło się w Polskim Instytucie Naukowym.

30 września 2000 – w lokalu Instytutu odbył się odczyt znanego artysty Rafała Olbińskiego połączony ze sprzedażą plakatów podarowanych przez artystę Instytutowi. Na spotkanie przybyło ponad 70-ciu gości. Dochód ze sprzedaży plakatów wyniósł ponad \$1200 i został przeznaczony na bieżące potrzeby Instytutu.

12 listopada 2000 – podczas akademii zorganizowanej przez Polski Dom Narodowy w Greenpoint z okazji Święta Niepodległości prezes Jacek Gałązka wygłosił okolicznościowe przemówienie.

29 listopada 2000 – konferencja naukowa pt. “Wojna Polsko-Bolszewicka w ocenach historyków” zorganizowana przy współudziale Polskiego Instytutu Naukowego i Fundacji Kościuszkowskiej.

30 listopada 2000 – otwarcie wystawy pt. “Los polskich dzieci deportowanych do Rosji Sowieckiej 1940-1942” w Central Connecticut University.

1 grudnia 2000 – Instytut był współorganizatorem konferencji naukowej pt. “From Peaceful Revolution to Success in a New Europe: Poland, 1980-2000” na Columbia University przy współudziale Konsulatu Generalnego RP w Nowym Jorku i Institute for the Study of Europe.

2 grudnia 2000 – odbyła się tradycyjna “Gwiazdka Instytutu”, na którą przybyło około 100 osób. Udział wziął także Konsul Generalny w Nowym Jorku Dariusz Jadowski.

9 lutego 2001 – dla upamiętnienia 60 rocznicy deportacji polskich obywateli do Rosji Sowieckiej Instytut we współpracy z Konsulatem Generalnym RP w Nowym Jorku pokazał wystawę pt. “Los polskich dzieci deportowanych do Rosji Sowieckiej”. Wystawie towarzyszył pokaz filmu wyprodukowanego przez Elita Artistic Enterprises w reżyserii Józefa Gębskiego pt. “Z Archipelagu Gułag do Ameryki” część II.

12 lutego 2001 – gościł prof. Leon Kieras, prezes Instytutu Pamięci Narodowej wraz z delegacją.

8 marca 2001 – wizyta Ambasadora RP w Waszyngtonie Przemysława Grudzińskiego wraz z delegacją z Konsulatu Generalnego RP.

6 kwietnia 2001 – w Instytucie gościł Władysław Bartoszewski, minister spraw zagranicznych RP z delegacją (40 osób), w skład której weszli polscy parlamentarzyści i dziennikarze.

29 kwietnia 2001 – w Instytucie miała miejsce promocja książki Senatora II RP Tadeusza Katelbacha pt. “Spowiedź Pokolenia”. Na spotkaniu obecny był Sławomir Cenckiewicz, który książkę przejrzał, poprawił i opatrzył polskim posłowiem oraz córka Senatora, Nina Polan. Spotkanie prowadziła Iwona Korga.

Minister Spraw Zagranicznych W. Bartoszewski w otoczeniu świty i członków Rady Instytutu, przegląda materiały i dokumenty pokazywane przez Vice Prezesa Instytut Andrzeja Becka

12 maja 2001 – w Warszawie nastąpiło wręczenie nagród Fundacji Jerzego Łojka. Nagrodzeni zostali: Wydawnictwo Zeszytów Historycznych WiN-u za prace nad zachowaniem w pamięci wydarzeń z walk z komunizmem w latach 1945-1956, Związek Byłych Więźniów Politycznych Skazanych na Karę Śmierci oraz Fundacja Pomocy Byłym Młodocianym Więźniom Politycznym “Jaworzniacy” za wspólne zorganizowanie wystawy pt. *Zbrodnie w majestacie prawa 1944-1956*, której celem było odświeżenie pamięci Polaków o zbrodniach komunistów na włas-

nym narodzie. Uroczystość odbyła się w Muzeum Wojska Polskiego i zgromadziła wielu przedstawicieli polityki, nauki i mediów. Na wstępie odczytano list od Premiera Jerzego Buzka. Głos zabrali między innymi minister Jerzy Woźniak z Urzędu do Spraw Kombatantów, prof. dr Adam Strzębosz - były Przewodniczący Sądu Najwyższego, Anna Walentynowicz oraz nagrodzeni. Całość prowadziła przewodnicząca Fundacji im. Jerzego Łojka i wiceprezes Instytutu - Danuta Cisek.

Pro Memoria

Józef Jordanowski, zmarł 13 października 1999.

Tadeusz Leser, zmarł 28 marca 2000.

Eugenia Piórkowska, zmarła 9 maja 2000.

Jan Karski, zmarł 13 lipca 2000.

Klara Karpińska, zmarła 20 lipca 2000.

Włodzimierz Bączkowski, zmarł 11 sierpnia 2000.

Wojciech Ziemiński, zmarł 13 grudnia 2000.

Wanda Piłsudska, zmarła 15 stycznia 2001.

Pułkownik Wojciech Kołaczkowski, zmarł 18 lipca 2001.

Profesor Stanisław Blejwas, zmarł 23 września 2001.

Walter Maznicki, zmarł 22 października 2001.

Józef Jordanowski (1913-1999)

Zmarł 13 października 1999 roku. Urodził się 27 lutego 1913 roku w Wadowicach. W stopniu porucznika walczył w Kampanii Wrześniowej, w wyniku której dostał się do niewoli niemieckiej. Po uwolnieniu wstąpił do 2 Korpusu we Włoszech z przydziałem do 3 DSK. Do Stanów Zjednoczonych przybył w 1951 roku, osiedlając się w rejonie Elizabeth, gdzie pracował jako księgowy. Był ofiarnym społecznikiem czynnym w ZHP, Fundacji w Clark, w Kongresie Polonii Amerykańskiej. Od 1960 roku działał w SPK w kole w Newark, w 1999 roku został wybrany Sekretarzem Generalnym SPK.

Tadeusz Leser (1908-2000)

Zmarł 28 marca 2000 roku w Bel Air (MD). Urodził się w 1908 roku we Lwowie. Od najmłodszych lat związany był z wojskiem polskim. Przed wojną ukończył Politechnikę Warszawską. W czasie wojny walczył w Kampanii Wrześniowej, Kampanii Francuskiej i służył w wojsku polskim w Anglii. Tam też ukończył studia doktoranckie na Uniwersytecie Londyńskim. W latach 50-tych osiadł w Stanach Zjednoczonych, gdzie najpierw wykładał matematykę na University of Kentucky, potem pracował w Ballistic Research Laboratory i w University of Delaware.

Eugenia Piórkowska (1909-2000)

Zmarła 9 maja 2000 roku. Urodziła się na Kresach w Starej Wilejce 6 stycznia 1909 roku. Przed wojną pracowała jako nauczycielka, potem urzędniczka przedwojennej Telekomunikacji. W czasie wojny zesłana przez Sowietów do łagru. Wyjechała z Rosji z Armią Polską gen. Władysława Andersa, z którą jako pielęgniarka przeszła szlak bojowy II Korpusu. Po wojnie wraz z mężem Jerzym osiadła najpierw w Wielkiej Brytanii, potem w Kanadzie, aby ostatecznie wybrać Stany Zjednoczone.

Jan Karski (1914-2000)

Zmarł 13 lipca 2000 roku w Waszyngtonie. Urodził się w 1914 roku w Łodzi jako Jan Kozielski. W czasie II wojny światowej był kurierem i emisariuszem politycznym. Od 1939 roku działał w konspiracji, kilkakrotnie przewoził do Francji i Wielkiej Brytanii raporty dla władz RP na uchodźstwie; aresztowany przez gestapo, odbity przez oddział AK ze szpitala więziennego w Nowym Sączu. W latach 1942-1943 poinformował władze RP na uchodźstwie, Wielkiej Brytanii, USA i organizacje żydowskie o zagładzie Żydów w Polsce. Od 1952 jako profesor pracował na Uniwersytecie Georgetown w Waszyngtonie. Autor książek: *The Story of the Secret State* (1944), *Wielkie mocarstwa wobec Polski 1919-1945. Od Wersalu do Jałty* (1989).

Klara Karpińska (1908-2000)

Zmarła 20 lipca 2000 roku w Nowym Jorku. Urodziła się 10 listopada 1908 roku w Polsce. Primo voto Belska, secundo voto Karpińska. Przed

wojną występowała w Teatrze Warszawskim, potem po wojnie związana była z polskim środowiskiem teatralnym w Londynie. W latach 60-tych wyemigrowała do USA, gdzie działała w organizacjach polonijnych.

Włodzimierz Bączkowski (1905-2000)

Urodził się w 1905 roku na Syberii, zmarł 11 sierpnia 2000 roku w Waszyngtonie. Ukończył Uniwersytet Warszawski i w okresie międzywojennym był redaktorem kwartalnika "Wschód-Orient" (1930-1939), był inicjatorem ilustrowanego tygodnika "Biuletyn Polsko-Ukraiński", a także współzałożycielem i współredaktorem dwutygodnika "Myśl Polska" (1936-1939). W czasie wojny został przydzielony do Oddziału II w Rumunii a potem w Jerozolimie. Od 1942 roku był zatrudniony w Centrum Informacji na Wschodzie z siedzibą w Jerozolimie. Po wojnie w 1946 roku współzałożyciel Instytutu Bliskiego i Środkowego Wschodu REDUTA. W 1951 osiedlił się w Waszyngtonie, gdzie przez długie lata pracował w Bibliotece Kongresu. Jest autorem wielu publikacji naukowych w wydawnictwach emigracyjnych oraz fundamentalnej pracy pt. *Rosja wczoraj i dziś*, Jerozolima 1946.

Wojciech Ziemiński (1925-2000)

Zmarł 13 grudnia 2000 w Warszawie. Członek korespondent Instytutu. Zawsze wierny ideałom Marszałka Piłsudskiego. Działacz niepodległościowy. Członek założyciel Komitetu Obrony Robotników, Ruchu Obrony Praw Człowieka i Obywatela oraz Klubu Służby Niepodległości. Przewodniczący Fundacji Poległym i Pomordowanym na Wschodzie. Skazany przez PRL za głoszenie prawdziwej historii Polski. Inicjator Budowy Pomnika Poległym i Pomordowanym na Wschodzie.

Wanda Piłsudska (1918-2001)

Zmarła 15 stycznia 2001 roku w Warszawie. Starsza córka Józefa Piłsudskiego, urodzona w lutym 1918 roku. Wzrastała w Sulejówku i w Belwederze. Na początku II wojny światowej wraz z matką i młodszą siostrą przedostała się do Anglii, gdzie spędziła następne 50 lat. Tam ukończyła studia medyczne i jako lekarz psychiatra pracowała w polskim szpitalu w Mabledon pod Londynem, gdzie leczono polskich pacjentów. W 1990 roku na stałe powróciła do Warszawy.

Pułkownik Wojciech Kołaczkowski (1908-2001)

Pułkownik Pilot Wojciech Kołaczkowski, as polskiego lotnictwa na Zachodzie zmarł 18 lipca 2001 roku w Sarasocie na Florydzie. Urodzony 16 kwietnia 1908 roku, na rok przed wojną był instruktorem pilotażu w Dęblinie. W Anglii dowodził dywizjonem 303, a potem był dowódcą polskiego skrzydła myśliwskiego. W 1944-45 był attaché lotniczym w polskiej ambasadzie w Londynie. Po wojnie osiedlił się w Ameryce i brał czynny udział w życiu Polonii w Nowym Jorku i w Sarasocie. Odznaczony orderem Virtuti Militari i brytyjskimi Distinguished Flying Cross oraz innymi polskimi i zagranicznymi orderami, pułkownik Kołaczkowski został pochowany na Powązkach w Warszawie.

Profesor Stanisław Blejwas (1941-2001)

Zmarł 23 września 2001 roku w Canton, Connecticut. Urodził się 5 października 1941 roku na Brooklynie, w Nowym Jorku. Studiował historię w Polsce i USA. W 1973 roku uzyskał tytuł doktora w zakresie współczesnej historii Europy Wschodniej i Polski na Columbia University. Na tej samej uczelni pełnił funkcję asystenta dyrektora Institute on East Central Europe, a od 1974 roku przeniósł się na stałe do CCSU. Pierwsza w historii CCSU Katedra Historii Polski i Polonii była w głównej mierze dziełem Stanisława Blejwasa, który potrafił zmobilizować Polonię w New England uzyskując niezbędne fundusze i finansowe poparcie Uniwersytetu. Oprócz intensywnej pracy naukowej i dydaktycznej, prowadził niezwykle aktywny udział w życiu miejscowej Polonii i licznych polonijnych organizacjach. Był dwukrotnie powołany przez Prezydenta Clintona na członka rady zarządzającej Muzeum Holokaustu w Waszyngtonie (United States Holocaust Memorial Museum). W roku 1996 został odznaczony Krzyżem Oficerskim Orderu Zasługi RP, a w roku 2000 z rąk ministra Bartoszewskiego otrzymał Dyplom Ministra Spraw Zagranicznych RP "Za wybitne zasługi dla promocji Polski w świecie". Wieloletni członek Rady Instytutu.

Władysław Maźnicki (1897-2001)

Ostatni legendarny żołnierz legionów Piłsudskiego w Stanach Zjednoczonych, zmarł w wieku 104 lat, 22 października 2001 roku w Hartford. Urodził się 7 października 1897 roku w Polsce. W 1909 r. przybył

do USA, do ojca. Jako piętnastolatek został członkiem Gniazda nr 303 Związku Sokolstwa Polskiego. W 1915 roku wraz z grupą młodych ludzi wyjeżdża do Krakowa by wstąpić do Pierwszej Brygady Józefa Piłsudskiego. Dostał przydział do 5 Pułku Piechoty, w którym walczył przeciw Niemcom, Rosjanom i bolszewikom aż do zakończenia służby w 1920 r. Po powrocie do USA włączył się energicznie w pracę społeczną Polskiego Domu Narodowego w Hartford. W czasie II wojny światowej był jednym z najbardziej aktywnych organizatorów pomocy materialnej dla polskich jeńców w niemieckiej niewoli. Współtwórca Kongresu Polonii Amerykańskiej w Connecticut. Działacz wielu organizacji polonijnych. Gorący obrońca Marszałka Piłsudskiego i jego wizji niepodległej Polski, Piłsudczyk z krwi i kości. Żył w wielkiej przyjaźni z prof. Wacławem Jędrzejewiczem - obaj służyli w tym samym pułku.

ENGLISH SUMMARY 1999-2001

Dear Friend of the Institute,

This bulletin covers a period of over two years (1999-2001) and reflects some changes and many achievements.

Organization

The Institute was reorganized in 2000 to streamline its administration, reduce expenses and to better inform Polonia of our activities and our need for support. The Institute is governed by 14 members of the Board of Directors elected for a term of three years; one third of the Board is elected on each year. The Executive Committee (President, two Vice Presidents, Secretary, Treasurer and Director at large) is elected by the Board each year. Lifetime directorships have been eliminated by a change in the Institute By-laws in 1999.

The position of Executive Director has not been filled after the resignation of dr Janusz Cisek in March, 2000. Mrs. Iwona D. Korga who had been a part time employee since 1998, has been elected Associate Director of the Institute in 2001. Mrs. Korga, our only paid employee, is in charge of the office, library and archives. President Jacek Galazka as chief executive officer, is directly involved in the planning of the Institute's activities, fundraising and promotion.

The apartment at the Institute, formerly occupied by the Executive Director, has been partly rented and partly converted into two rooms for paying guests of the Institute. The resulting savings and additional rental income will reduce our annual expenses by some 15%.

In the last eighteen months the Institute has concentrated on its top priority and our main concern- the archives. In collaboration with the General Directorate of Poland's National Archives, the Institute has invited an expert archivist from Poland to spend a year at the Institute, in 2002, to concentrate on the modernization and conservation of our archives of unique documents. The Kosciuszko Foundation has awarded the visiting archivist an annual grant, and the Foundation for Polish Science, a private foundation in Warsaw will pay for the shelves and other filing equipment required.

In 2000, the Institute has engaged new part-time volunteers, Jadwiga Pietraszewska, Anna Maciejewska Dyba, Beata Pociask and Marta Loch. They join our long-time volunteers Grazyna Jonkaitis-Luba, Krzysztof Langowski, Andrzej Ziobron and Ryszard Ostrzycki. We thank them warmly for their help.

Major Activities

In 1999, a new association was formed in Warsaw: "Friends of the Jozef Pilsudski Institutes in London and New York." Mrs. Danuta Cisek, a Director and Vice President of the Institute represents our Institute on its Board. The association promotes both Institutes in Poland and coordinates their activities there.

Jerzy Lojek Fund biennial prizes of \$3,000 and \$2,000 were awarded as follows:

In 1999 the Fund awarded its prizes to Dr. Andrzej Nowak, editor of *Arcana* and to Jan Malicki, editor of *Przegląd Wschodni*.

In 2001, the prizes were awarded to the publishers of *Zeszyty Historyczne WIN* for their coverage of the struggle against communism in 1945-1956, and to the Foundation to Aid Youthful Political Prisoners "Jaworzniczy" for the exhibition on communist violations of the law in 1944-1956.

Both ceremonies were held at the Polish Army Museum in Warsaw, under the direction of Danuta Cisek, cofounder of the Fund and Vice President of the Institute.

An auction of paintings for the benefit of the institute was held on November 28, 1999, organized by Dr. Janusz Cisek. It brought \$10,000.

Since November, 1999, the Institute has its own web page constructed mainly by Joanna Tyrowicz, the winner of the Prime Minister of Poland's prize. Joanna was an intern at the Institute in September 1999. So far we have the Polish text only, and hope to find funds for an English language version. Please visit us at <http://dione.ids.pl/-ijp>.

In 2000, the Institute commemorated the 60th anniversary of the first deportations by the Soviets of Polish children from Eastern Poland. The exhibit, (based on photographs from the Institute's photo collection) showed the fate which was meted out to 500,000 Polish children and their parents in 1940, the year in which the mass murders in Katyn were perpetrated. The exhibit was prepared by Mrs. Grazyna Jonkaitis Luba with the assistance of Mr. Kazimierz Kardasinski and Ms Krystyna Piorkowska. It was a great success in its showings in New York, at Columbia University, at the Polish Consulate and at the Central Connecticut State University in New Britain.

A major effort in our educational work in 2000 was a conference organized by Professor Piotr Wandycz, President of the Polish Institute of Arts and Sciences, our Board member and History Advisor. The topic was the Polish Soviet War of 1920 as seen by French, German, Polish, Ukrainian, English, American and Russian historians. The conference took place at the Kosciuszko Foundation on November 29th. Professors Anna Cienciala, Lee Blackwood, Kamil Dziewanowski, Wojciech

Roszkowski, Vladislav Verstiuk and Piotr Wandycz read papers, which will be published separately by the Institute.

Members of the Institute have been very much aware of the importance of annual fund raising banquets, which have been a lifesaver for the Institute and made a significant contribution to our endowment fund. Unfortunately, we have been unable to find sponsors in 1999 and 2001, and our quest for additional funds for our endowment fund, the key to our survival, has been interrupted. We did have a splendid banquet in 2000, with special guests from Warsaw, Jozef Pilsudski's grandson Krzysztof Jaraczewski and his wife Jadwiga. Ambassador Kozminski was the principal speaker, and the following awards were presented:

Mr. William R. Rhodes Vice Chairman of Citigroup - the Pilsudski Leadership and Achievement Award,

Dr Richard C. Lukas - Wacław Jędrzejewicz History Award,

Andrzej Pomian – Joseph Conrad Literature Award,

Rafał Olbinski – Ignacy Jan Paderewski Art and Music Award.

Vice President Danuta Cisek was in charge of the proceedings.

The Institute had two busy years cataloging collections of stamps and medals under the direction of Andrzej Ziobron, as well as newly donated archival materials, all of which is recorded in detail in the Polish section of the bulletin.

A generous bequest of \$90,000 was received in 2001 from the estate of Dr Tadeusz Leser who died on March 28, 2000. A tribute to our benefactor was published in Nowy Dziennik and is reproduced in this bulletin.

Pilsudski Family Foundation - Sulejowek

The bulletin also includes an announcement from the Pilsudski Family Foundation, which is now collecting funds for the restoration of Sulejowek, the family home during the prewar years, just returned to the family this year. It will be the site of the Pilsudski family museum after extensive repairs are carried out. Readers of this bulletin are en-

couraged to make their donations directly to the Foundation. Please write to:

Fundacja Rodziny Józefa Piłsudskiego
02-035 Warszawa 65, Skrytka Poczтовая 26
Regon 010822378 Poland

Polish Post Office commemorates the Institute

The Institute has been honored by the Polish Post Office, which issued a special commemorative stamp featuring our picture gallery. The stamp was officially issued on June 29, 2001, and stamped envelopes, stamp sets and individual stamps may be purchased as a donation to our Anniversary Fund. The stamps cost \$ 1 each. Please write to the Institute for further details.

Distinguished visitors

In 2001, the Institute was visited by the new Polish Ambassador, Przemyslaw Grudzinski, in March, and in April by Poland's Foreign Minister Wladyslaw Bartoszewski with a suite of 40 Sejm deputies, senators and journalists from Poland.

The new cultural mission of the Institute, to reach a wider public, to get new members to help us pay for the modernization of our archives and conservation of our gallery, and to promote Polish art in America will be intensified as we come closer to our 60th anniversary in July 2003. The Institute has applied for a major grant from the New York State Council on the Arts to produce in 2002 a full color catalog of our collections, featuring our Polish paintings.

In the next five years the Institute will make a major effort to find more members and donors, to secure more grants to help the work of modernizing the archives, and to find more volunteers to speed up the process. In the last year we have been blessed with new and young volunteers whose energy and good spirits have given the Institute a renewed faith in our young. We also thank our landlord, The Polish Na-

tional Alliance whose President. Mr. Edward Moskal has been generous and helpful to the Institute.

As we prepare to commemorate the 60th anniversary of the founding of the Polish Army Second Corps (1941) with our most ambitious exhibit to date, and remember our very successful international conference last November on the 1920 Polish-Soviet War, as we review our 58 years of hard work for the independence of Poland, we turn to you, our members and friends and ask for your support. Our needs are great. We pledge our best efforts to carry on the mission of helping Poland to secure its rightful place in Europe, guided by the ideas of our Patron.

LISTA CZŁONKÓW INSTYTUTU

CZŁONKOWIE DOŻYWOTNI

Mr. Chester Baldowski, CT	Mr. Stanisław W. Grebski, NY
Mr. Andrzej Beck, CT	Mr. Franciszek Herzog, CT
Mrs. Ewa Beck, CT	Mrs. Halina Janiszewska, NY
Mr. Jan T. Bisiński, CA	Mr. Tomasz Jędrzejewicz, CA
Dr. Christopher Boreyko, CT	Mr. Roman M. Kabara
The Honorable Hank Brown, DC	Mr. Alojzy Kondracki, FL
Mr. Joseph Burzański	Mrs. Elizabeth Kondracki, FL
Mrs. Halina Chodacka, FL	Mr. Henryk Kudliński, AR
Mr. Andrzej Cisek, Poland	Mrs. Janina Kulikowska, NJ
Mrs. Danuta Cisek, Poland	Mrs. Wanda Kulpińska-Dezwol, PA
Dr. Janusz Cisek, Poland	Mrs. Irena S. Kupferwasser, MI
Mr. John Conrad, FL	Mr. Bolesław Łaszewski, NY
Mr. Mieczysław M. Dutkowski, CA	Mr. Alan MacDonald
Mr. Romuald Dymski, NY	Mrs. Caroline E.F. Matecki, NY
Mr. Andrew Forest, FL	Dr. Stanisław Milewski, NY
Mr. Jacek Gałązka, CT	Mr. Vic Parker, FL
Mr. Adam M. Golas, CT	Mrs. Halina Pawłowicz, FL

Mr. Tadeusz A. Pawłowicz, FL
 Prof. Michał A. Peszke, RI
 Mr. Michał Polewko, CA
 Mrs. Irene Prime, NY
 Mrs. Maria Rasiej, NJ
 Dr. Izabela Roman, NJ
 Mr. Ludwik Seidenman, Esq., NY
 Mrs. Janina Skarbowicz, CA

Mrs. Janet Skibiski, MA
 Mr. John F. Skibiski, MA
 Mr. Leon Sliwiński, Spain
 Mr. Zygmunt Staszewski, NY
 Mr. Edmund Sułkowski, NY
 Mr. Andrzej Szczotka, MI
 Mr. Adam Telmany, NY

CZŁONKOWIE WSPIERAJĄCY

Ewa i Stanisław Babiaryz, NY
 Mrs. Dorothy Bajak, NY
 Mrs. Ada Bajor, MA
 Mrs. Zarema Bau, NY
 Mrs. Barbara Beck-Bliven, CA
 Mr. Romuald Bulas, NJ
 Mrs. Helena Z. i Stanisław
 Chądryński. FL
 Ms. Stanisława Chowaniec, NY
 Mr. & Mrs. Antoni
 Chrościelewski, NY
 Prof. Anna Cienciała, KS
 Dr. Zbigniew Darzynkiewicz, NY
 Dr. Elżbieta Darzynkiewicz, NY
 Mr. Karol Dokurno, NY
 Mr. Zbigniew Dybczak, AL
 Dr. Zdzisław Fiutowski, MI
 Ms. Danuta Futyna, PA
 Dr. & Mrs. Ronald J. Hagadus, NY
 Mr. Władysław Jędrych, NY
 Mr. Jack S. Jordanowski, NJ
 Dr. Maria Kapuścińska, NY
 Prof. Jan Kapuściński, NY

Mr. Joseph E. Kleszczynski, CT
 Dr. Julian E. Kulski, VA
 Mr. Piotr Kumelowski, NY
 Dr. Jan Kurdwanowski, NY
 Prof. Juliusz Łukasiewicz,
 Ont. Canada
 Rev. Msgr. Joseph Marjanczyk, NJ
 Prof. John Micgiel, NY
 Mr. Ryszard Mossin, PA
 Dr. & Mrs. Karol Pilarczyk, NY
 Mr. & Mrs. Ryszard Rudczyński, FL
 Mr. & Mrs. Stanisław Ryś, NY
 Dr. & Mrs. Simon Schochet, NY
 Mr. Frank J. Serfas, Canada
 Mr. Felix Smigiel, IN
 Mr. & Mrs. Witold Sulimirski, NY
 Mr. Jerzy Świątkowski, NY
 Mr. & Mrs. Edward Walsh, CT
 Mr. & Mrs. Jan J. Więckowski, PA
 Prof. Józef Wierczak, NJ
 Dr. & Mrs. Stefan P. Wilk, CA
 Mrs. Wanda Wolińska, NY
 Prof. Janusz K. Zawodny, WA

CZŁONKOWIE ZWYCZAJNI

- Prof. Jan Adler, NY
 Mr. Stanislaus Akielaszek, NY
 Mr. Jerzy Arndt, NJ
 Mrs. Zofia Bałczewska, NY
 Mrs. Bogusława Barnesson, WA
 Mr. Janusz Bartkiewicz, MA
 Dr. & Mrs. George Bellak, NY
 Mr. Jan Błaszczyna, NY
 Prof. & Mrs. Andrzej Brzeski, CA
 Mrs. Beata Buhl-Tatka, NY
 Mrs. Jadwiga Chruściel, NY
 Danuta Cimoch, DDS, NY
 Mr. Eugene Ciszewski, NY
 Mr. Mieczysław Czapla, MI
 Mr. & Mrs. Jan Czapliński, NY
 Prince Alexander Czartoryski, Brasil
 Mrs. Jolanta Dalewska, NY
 Mrs. Iwona Drag-Korga, NY
 Mr. Richard J. Dreszer, VA
 Prof. Walter Drzewieniecki, NY
 Mr. Mieczysław Duszny, CT
 Mrs. Irena Drycz-Freeman, NY
 Mr. Edward K. Dzieleński, MA
 Mr. Janusz A. Dżugaj, CA
 Mr. John Edwards, NY
 Dr. Andrew S. Ehrenkreutz,
 Australia
 Prof. Aleksander Gella, NY
 Dr. Czesław Gieniewski, NJ
 Mrs. Ewa Gierat, CT
 Mr. Stefan Ginilewicz, CA
 Mrs. Zofia Głodowska, NY
 Mr. Wojciech J. Głodowski, NY
 Mr. Janusz Grodzki, NY
 Dr. Stanisław Gross, NY
 Rev. Kazimierz J. Grotnik, PA
 Mr. Frank Hajduga, NJ
 Mr. & Mrs. Z.&L. Hasztrakiewicz, FL
 Dr. Jerzy Hauptmann, MO
 Mr. Andrzej Hempel, PA
 Mr. Józef A. Holdyk, OH
 Mr. Jerzy Z. Hubert, FL
 Mr. Richard Hunter, Jr., NJ
 Mr. Jan Jachniewicz NY
 Brig. Gen. Walter Jajko, USAF, VA
 Mr. Zbigniew Janczur, CA
 Dr. Anna Jaroszyńska-
 Kirchmann, CT
 Mrs. Alina Jeannopoulos, NY
 Mr. Stanisław Jędrysek, NY
 Mrs. Eva Jędruch, NJ
 Mrs. Grażyna Jonkajtis-Luba, NY
 Mr. John Kaczmarek, NJ
 Mr. Ryszard Kaleta, NY
 Mrs. Janina Katelbach, NY
 Dr. Witold Kawecki, CT
 Mr. John T. Kazimierski, NJ
 Mr. Mieczysław Kierklo, CT
 Mr. Zbigniew K. Kobus, IL
 Mrs. Zofia Koper, VA
 Dr. Francis Kopernik, PA
 Mrs. Irene M. Korsak, VA
 Prof. Wallace J. Kosiński, OH
 Mr. Stefan Kowalik, IL
 Mr. J.W. Kozina, Alb.
 Mr. Kazimierz Kramczyński, IL
 Mrs. Joanna Kranc, NY
 Mr. Leszek Kropiwnicki, Poland
 Prof. Jerzy H. Krzywicki-
 Herbut, CT

- Mrs. Jadwiga Krzyżanowska, MA
 Mr. Janusz Krzyżanowski, NJ
 Dr. Jerzy W. Księżniak, NJ
 Prof. John J. Kulczycki, IL
 Mr. & Mrs. Walter Kuskowski, NY
 Bronisława & Jan Kwaśniccy, NY
 Prof. Franciszek Lachowicz, CT
 Mr. Teofil Lachowicz, NY
 Mr. Krzysztof Langowski, NY
 Mr. Władysław Leszczyński, NY
 Mr. Roman Leszczyński, NY
 Mr. Jan Litmanowicz, Brasil
 Mrs. Alexanadra G. Lloyd, NJ
 Dr. Katarzyna Luba, NY
 Dr. Eugeniusz S. Łazowski, IL
 Mr. Aleksander MacDonald, NY
 Mrs. Anna Maciejewska-Dyba, NY
 Mr. Walter Madura, CT
 Mr. Chester Majewski, NJ
 Mrs. Statia Martini, NY
 Mrs. Janina S. Matthews, OH
 Dr. Elżbieta Matynia-Adams, NY
 Mr. & Mrs. Bożena & Luk
 Mellerowicz, NY
 Mrs. Irena Michałowska, NY
 Mr. Stanisław Michałowski, NJ
 Mr. Frank Milewski, NY
 Mr. Stanley A. Miskura, WV
 Mr. George L. Morgan, WY
 Mr. Bronek Mysak, NY
 Col. C.A. Namiesniowski, Ont.
 Canada
 Rev. Peter Paul Nurkun, NY
 Mr. Jan Niebrzydowski, CT
 Dr. Chester M. Nowak, MA
 Mrs. Aleksandra Nowakowska, CT
 Rev. Edward Nowakowski, WI
 Mr. Jan Nowak-Jeziorański, VA
 Mr. Stefan Orzechowski, FL
 Mrs. Krystyna Pawłowicz, NY
 Mrs. Róża Piłsudska-Eskimov, TX
 Ks. Krystyna Piórkowska, NY
 Mr. Józef Piotrowski, NJ
 Mr. Włodzimierz J. Pisarski, PA
 Mrs. Beata Pociask, NY
 Mr. Iwo Cyprjan Pogonowski, VA
 Mrs. Irena Pol, NY
 Mr. Andrzej Pomian, DC
 Ms. Sophie B. Quay, FL
 Mr. & Mrs. Jerzy & Anna
 Radziejowski, NJ
 Mr. Andrzej T. Romer, Belgium
 Dr. Andrew B. Rudczyński, PA
 Mr. Marek A. Rudzki, NY
 Mr. Zbigniew Rurak, DC
 Dr. Witold Saski, NE
 Mrs. Halina Schally-Ternynck, Can.
 Mr. Paul Seiden, CA
 Dr. Piotr Sierant, CT
 Mrs. Barbara Sikora, NY
 Mrs. Izabela Siuta, NY
 Mr. Piotr Skarbowicz, CA
 Dr. Stanley B. Skora, NJ
 Prof. Zofia A. Soroka, WI
 Dr. Janina Stadnik, NY
 Mr. Zdzisław Starostecki, FL
 Prof. W.Z. Stepniowski, PA
 Mr. Lukas Stobierski, NY
 Mr. Carl S. Stoy, Jr., MA
 Mr. Stanisław Świdorski, NY
 Mr. Peter Święcicki, MI
 Mr. Jan M. Święcicki, CT
 Dr. Jerzy Świerbutowicz, NY
 Mrs. Franciszka Szczygielska, NY

Mr. George R. Szymański, PA
 Mr. & Mrs. Andrew Tarnowski, CT
 Mr. Zbigniew Tazbir, CT
 Mr. Jerzy P. Tumaniszwili, OR
 Mr. & Mrs. Stanisław Tyszkiewicz,
 MI
 Mr. Władysław Tyszkiewicz, MI
 Dr. Andrzej Vorbrod, NY
 Mr. & Mrs. Wojciech Walczak
 Prof. Piotr Wandycz, CT
 Mr. Władysław Wantula, NY
 Mrs. Elizabeth Wasiutyńska, CT
 Mr. & Mrs. Bolesław Wierzbiański,
 NY
 Mr. Edward Witanowski, NY

Msgr. John P. Wodarski, CT
 Mr. Rafał Wojczulanis, NY
 Prof. Bronisław Wojtun, TN
 Dr. Leszek J. Wolfram, CT
 Mr. Walter Zachariasiewicz, MD
 Mr. John H. Zadarnowski, MO
 Mrs. Alicja Zadrożna-Fizman, IN
 Dr. Jan Zaprawa-Ostromięcki, NJ
 Mr. Władysław Żeleński, France
 Mr. Andrzej Ziobroń, NY
 Ms. Angela Zubrzycki, NY
 Mr. Jan Żurakowski, Canada
 Prof. Józef Zwisłocki, NY

DONACJE PIENIĘŻNE OD STYCZNIA 1999 DO CZERWCA 2001.

Donacje do 100 dolarów:

Walter Kuskowski, Stefan Kowalik, Frank Serfas, A.K. Veterans Circle Inc., Polish Army Veterans of America Post 74 Toledo, Ohio, Richard Winter, Polish Veterans Assoc. Post #37, J.W. Kozina, School in Port Chester/Elizabeth Bogudzka-Zawadzka, Emilya C. Cohen, Jadwiga T. Langner, Iwona Drag-Korga, Dorota Gilewicz, Andrzej Beck, Jadwiga Pietraszewska, Paweł Latos, Christine B. Kuskowski, Anna D. Kirchmann.

Donacje od 100 do 500 dolarów:

Anna Cienciąła, Arthur Ward, Irene M. Korsak, Felix Smigiel, Eugene Starky, Jacek S. Jordanowski, John Micgiel, Eugene Ciszewski, Edward Moskal, Philip Morris Companies, Mr. i Mrs. Bolesław Wierzbiański, Karol Dokurno, Jacek Gałązka, Polish Heritage Publications, Krystyna Piórkowska, American Express Foundation Inc.

Donacje od 500 do 1,000 dolarów:

Metropolitan Life

\$600.00

Donacje powyżej 1,000 dolarów:

Karol Jan M. and Eugenia Charitable Foundation	\$4,000
Tadeusz Pawłowicz	1,200
Alfred Jurzykowski Foundation Inc.	40,000
Polish Veterans of World War II - Chicago	5,000
Leszek Wolfram	2,000
Stanisław A. Milewski	2,000
Bolesław Łaszewski	1,300
Franciszek Herzog	2,000
Danuta & Andrzej Cisek	2,300
Readers Digest Foundation Inc.	7,650

Estates:

Estate of Tadeusz Leser	95,900
Estate of Alexander Obuchowicz	1,000

**Stoisko Informacyjne Instytutu podczas Zjazdu Naukowego
Polskiego Instytutu Naukowego (Beata Paciak i Iwona Korga)
Fordham University, czerwiec 2001**

**Minister Władysław Bartoszewski z żoną, Ambasador RP
w Waszyngtonie, Przemysław Grudziński, Prezes Jacek Gałązka
w Instytucie Piłsudskiego, kwiecień 2001**

**Pan Andrzej Siegieńczyk przekazuje na ręce prezesa Jacka Gałązki
i członka Rady Instytutu Stanisława Milewskiego
dyplom i odznakę 9 Pułku Strzelców im. Gen. Kazimierza Pułaskiego,
czerwiec 2001**

DEKLARACJA

Proszę o przyjęcie mnie na członka Instytutu Piłsudskiego. Załączam czek lub *Money Order* tytułem rocznej składki członkowskiej:

_____ \$ 50.00	członkowie zwykli
_____ \$ 25.00	studenci i niezasobni emeryci
_____ \$ 100.00	członkowie wspierający
_____ \$2000.00	członkowie dożywotni

Imię i nazwisko _____

Adres _____

Miasto _____ Stan _____

Kod pocztowy _____

Telefon (_____) _____

Data _____ Podpis _____

Tytułem darowizny na rzecz Instytutu Piłsudskiego załączam czek lub *Money Order* na sumę _____.

Czeki lub *Money Orders* proszę wystawiać na:

PIŁSUDSKI INSTITUTE OF AMERICA

Prosimy o pamięć o Instytucie podczas sporządzania testamentu.

Składki członkowskie, darowizny oraz zapisy testamentowe są zwolnione od podatków (tax deductible).

APPLICATION

I hereby apply for membership in the Piłsudski Institute of America. I enclose my check or *Money Order* for my annual membership fee:

_____ \$ 50.00	Regular Members
_____ \$ 25.00	Students and Retired
_____ \$ 100.00	Sustaining members
_____ \$2000.00	Life Members

Name _____

Street _____

City _____ State _____

Zip Code _____

Telephone (_____) _____

Date _____ Signature _____

I would like to make a donation \$ _____.

Please make check or *Money Order* payable to:

PIŁSUDSKI INSTITUTE OF AMERICA

Membership fees as well as any donation to the Institute are tax deductible.

A NON-FOR-PROFIT EDUCATIONAL INSTITUTION

(CONTRIBUTIONS ARE DEDUCTIBLE FOR INCOME TAX PURPOSES)